

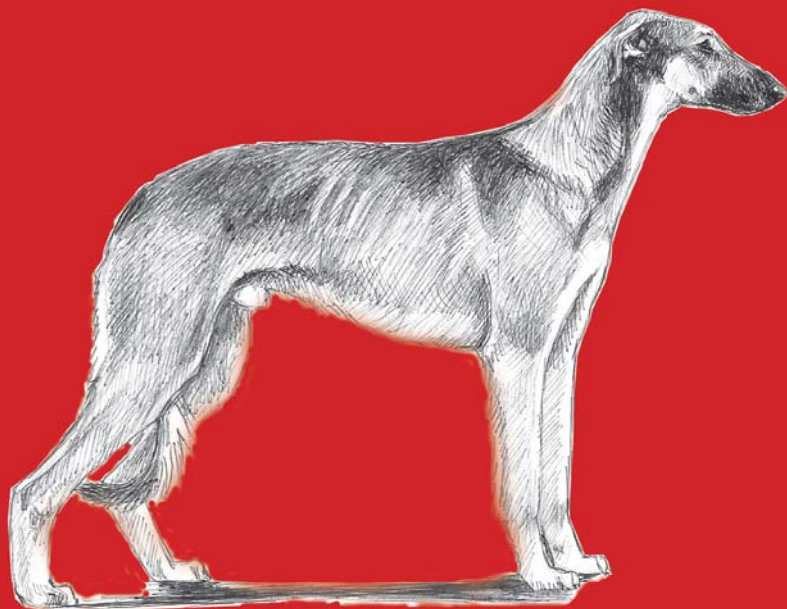
CHART POLSKI

komentarz do wzorca FCI 333

POLISH GREYHOUND

POLISH SIGHTHOUND

commentary to the FCI standard 333

Warszawa 2012

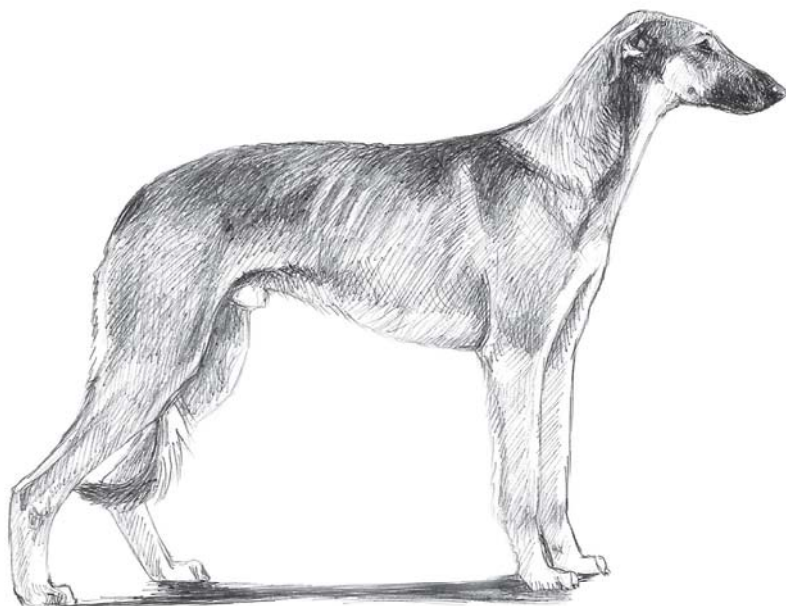
CHART POLSKI

komentarz do wzorca FCI 333

POLISH GREYHOUND

POLISH SIGHTHOUND

commentary to the FCI standard 333

Warszawa 2012

© Związek Kynologiczny w Polsce
Zarząd Główny
00-024 Warszawa, Al. Jerozolimskie 30 lok. 11
www.zkwp.pl

Ilustracje:
Ewa Dobrzyńska

Skład i łamanie:
Pink Design Krzysztof Michalski
www.pink-design.pl

Druk i oprawa:
Grafix-Bis Sławomir Szymański
www.fajnadrukarnia.com

CHART POLSKI

Poniżej przedstawiono komentarz do wzorca charta polskiego przygotowany przez sędziów kraju pochodzenia rasy. Jest to stanowisko oficjalne Zarządu Głównego Związku Kynologicznego w Polsce.

Kraj pochodzenia: **Polska.**

Data opublikowania obowiązującego wzorca: **01.10.1999**

Użytkowość: **Pies myśliwski, do polowania nie tylko na zające, lisy, sarny i dropie, ale także na wilki.**

Komentarz

Chart polski jest bardzo starą rasą psów myśliwskich. W Polsce polowanie z chartami było od wieków cenioną rozrywką na dworach królewskich, w rezydencjach magnackich oraz wśród szlachty.

Charty polskie cenione były w szczególności dla ich użytkowości. Rozmiałowana w nich szlachta utrzymywała ich wiele, ale selekcję prowadzono wówczas przede wszystkim pod kątem cech użytkowych: „Mniej baczycy należy na piękność kształtów, bardziej na rączność w ściganiu i bierczość – czyli zręczność w chwytaniu” radził dziewiętnastowiecznym myśliwym i hodowcom Aleksander hr. Ubysz w swojej pracy pt.

„Chart” z 1880 roku. Użytkowość miała według niego zasadniczy wpływ na wygląd psa.

Nadal sprawą bardzo ważną jest utrzymanie u chartów polskich takiej budowy, takich proporcji i harmonii ruchów, aby nie stracić niczego z ich sprawności. Piękny, utrzymany w dobrej kondycji chart polski powinien móc w każdej chwili ruszyć za zwierzem.

Klasyfikacja FCI: Grupa X Charty
Sekcja 3. Charty krótkowłose.
Nie podlegają próbom pracy.

Krótki rys historyczny

Pierwsze wzmianki o chartcie polskim pochodzą z XIII wieku, prawdopodobnie pochodzi on od chartów azjatyckich w typie saluki. Jest niemożliwe, aby rasa ta powstała w wyniku krzyżówek greyhoundów i borzojów, jak uważa rosyjski autor Sabaniejew, bowiem borzoje znane są od czasów panowania cara Iwana Groźnego, czyli od XVI wieku. W literaturze, zwłaszcza łowieckiej często pojawiają się wzmianki o chartcie polskim, dużo jest także dokumentacji ikonograficznej. Opisy są bardzo zbliżone do siebie. Niezmienny wygląd charta polskiego w malarstwie dowodzi, że pomimo ewentualnych krzyżówek rasa zachowała swój oryginalny wygląd aż do końca XIX wieku.

Komentarz

Z dostępnych nam współczesnych dokumentów można przypuszczać, że pierwsze psy w typie charta trafiły na tereny środkowej Europy w czasie wędrówki ludów wraz z plemionami azjatyckimi, przemieszczającymi się na zachód. Potwierdzają to znaleziska kostne, wydobyte w czasie badań archeologicznych na terenie grodziska plemienia Gołyszczyców, położonego w okolicach Cieszyna, pochodzące z warstw datowanych na drugą połowę VIII wieku, względnie pierwsze dziesięciolecie IX wieku. Były to psy duże, mierzące około 70 cm w kłębie.

Charty typu azjatyckiego z pewnością trafiły na tereny monarchii Piastów w wyniku kontaktów handlowych i dyplomatycznych ze wschodem, a także w wyniku wojen, bowiem w pierwszej połowie XIII wieku

tereny Rusi dostały się pod jarzmo tatarskie, a najazdy tatarskie w latach 1240-1241, 1259-1260, oraz 1287-1288 sięgnęły aż po Śląsk.

Wzmianki o chartach można odnaleźć w zapiskach sądowych grodzkich i ziemskich wielkopolskich, a także brzesko-kujawskich i mazowieckich. Nie wiadomo tylko czy procesowano się o psy, czy o szkody przez nie wyrządzone.

Najstarsze znane nauce użycie nazwy „chart” pochodzi z wieku XV, konkretnie z roku 1404 i brzmi: „Iacom Wioszcze chartow wmem domu nie dal”. Pisał o tym Franciszek Ksawery Piekosiński (1844 – 1906) historyk, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, członek Akademii Umiejętności w Krakowie w swoich „Zapiskach sądowych grodzkich i ziemskich wielkopolskich z XV wieku.

Jak bardzo popularne były charty polskie w dawnej Polsce potwierdza „Słownik Staropolski” prof. Kazimierza Nitscha (1874 – 1958) językoznawcy, profesora Uniwersytetu Lwowskiego i Uniwersytetu Jagiellońskiego, twórcy dialektologii polskiej, wydany w latach 1953-1955. Jest tam wymienionych aż 19 określeń na charta polskiego, używanych w rękopisach z XIV wieku.

Ważnym dokumentem jest też napisany w 1405 roku „Traktat Ortograficzny” Jakuba Parkoszowica – inaczey syna Parkoszewego z Żurawicy (+ 1455 r.), rektora Akademii Krakowskiej i kanonika krakowskiego. Omawiając polską wymowę „ch” pośród podanych zaledwie czterech przykładów, umieszcza nazwę „charta” (zapisaną w obcej pisowni chaarth) wśród takich wyrazów jak chleb czy chrust.

Pierwszym wizerunkiem, przedstawiającym psa w typie charta polskiego jest drzeworyt w „Księgach o gospodarstwie i o opatrzeniu rozmnożenia rozlicznych pożytków, każdemu stanowi potrzebne” Piotra Crescentyna (1230 – 1320), włoskiego agronoma, przyrodnika i lekarza, których tłumaczenie ukazało się w Polsce „U Heleny Florianowej” Kraków rok 1549.

Natomiast pierwszą szczegółową charakterystykę tych psów podał Anzelm Gostomski w napisanej książce pt.: „Gospodarstwo Jezdeckie, Strzelcze y Myśliwcze z doświadczenia NN szlachcica polskiego napisane Roku Pańskiego 1600, a teraz świeżo z doświadczeniem starszych do druku podane w Poznaniu 1690. Miłośniczką psów była również Królowa Jadwiga (ca.1373 – 1399) żona króla Władysława Jagiełły, której alabastrowy sarkofag w Katedrze na Wawelu z pięknym chartem u jej stóp, wykonany został jako symbol wierności – pod koniec XIX wieku przez Antoniego Madeyskiego.

Rozkwit rasy przypada na wieki XVI i XVII, czasy, w których Rzeczypospolita Dwojga Narodów Polski i Litwy rozciągała się od Bałtyku do Morza Czarnego. W jej skład wchodziły, zamieszkałe w dużej mierze przez Polaków, ogromne stepy zadnieprzańskie, będące wyśmienitymi terenami do polowań z chartami. Było to miejsce gdzie stykały się ze sobą reprezentowana przez nas kultura zachodnia i kultura wschodu, niesiona przez Tatarów i Turków. To na polskich kresach wschodnich zrodziły się, nieznanne gdzie indziej, mieszane polowania gończych i chartów, polegające na wypędzaniu przez psy gończe zwierza z kompleksów leśnych na otwarte tereny, gdzie szczwano go chartami. Wojewoda poznański Jan hr. Ostroróg (1565 – 1622) w swojej książce p.t. „Myślistwo z ogary” wydanej w 1618r. jako pierwszy opisał polowanie z chartami polskimi.

Charty polskie posiadał Jan Chryzostom Pasek (1636 – 1701), o czym pisał w swych słynnych „Pamiętnikach” wydanych w 1836 roku, a obejmujących lata 1656-1688, przy czym lata 1667-1688 opowiadały o jego życiu ziemiańskim, jako świadectwo obyczajowości sarmackiej.

Na obrazie nieznanego malarza pt. „Władysław IV pod Smoleńskiem” – namalowanym niedługo po 1634 r., znajdującym się w Muzeum Narodowym w Warszawie przedstawiony jest krótkowłose pies o silnie podkasanym brzuchu i ostro zakończonych, załamujących się uszach.

Czytelny wizerunek krótkowłosego, niewielkiego charta znajduje się w tymże Muzeum na obrazie Teodora Bogdana Lubienieckiego (1654 – ok.1720) pt. „Portret rodzinny” – datowany na koniec XVII wieku. Takie charty wielokrotnie spotykamy również na obrazach i rycinach Jana Piotra Norblina, malarza francuskiego, przebywającego w Polsce w latach 1774-1804. Obraz olejny na płótnie pt. „Targ na Pradze” z 1791 roku, znajdujący się w zbiorach Muzeum Narodowego w Poznaniu.. Juliusz Kossak namalował

także obrazy pt. "Odsiecz Smoleńska" oraz „Zdobycie Smoleńska”, na których widnieją psy w typie charta polskiego.

Wiek XVIII i XIX to okres ciągłych wojen i wielkich kryzysów ekonomicznych. Jednak charty polskie przetrwały i te ciężkie czasy. W wieku XIX były nadal bardzo popularne. Świadczą o tym chociażby liczne ich opisy, które odnajdziemy zarówno w literaturze kynologicznej i łowieckiej, jak i pięknej, z eposem narodowym „Pan Tadeusz” Adama Mickiewicza włącznie.

W 1895 r. w „La Nature” ukazał się artykuł opisujący wizytę we Francji Wielkiego Księcia Konstantego, posiadającego krótkowłose charty, którą to rasę „wprowadził z Polski na tereny Rosji Dymitr Samozwaniec ok. 1605 roku”. Miał je także carewicz Mikołaj Mikołajewicz (1856 – 1929) dowódca armii rosyjskiej, syn Wielkiego Księcia Rosyjskiego Mikołaja Mikołajewicza, o czym świadczą dokumenty z 1895 roku.

W XIX wiecznej literaturze łowieckiej często wspomina się charta polskiego, jako „naszego charta” lub „charta pospolitego”, który miał być większy, mocniejszy i o dłuższym nieco włosie od greyhounda. Polowano z nim na zające, lisy, wilki, a także sarny. Polowania tego typu były ulubioną rozrywką szlachty i dzięki temu psy te utrzymywano niemal w każdym większym majątku ziemskim. Do polowań używano, wcześniej wyszkolonej, dobrze współpracującej ze sobą dwójki chartów polskich, nazywanych przez myśliwych „smyczą”. Polowano też trójką chartów.

Dokładny opis charta polskiego, wraz z omówieniem jego wychowania, układania do polowań jak i sposobu polowania, wraz z rysunkiem psa, ukazał się w roku 1823 w wydawanym w Warszawie kwartalniku „Sylwan”. Jego autorem był Wiktor Kozłowski.

Opisy chartów znaleźć można w klasykach polskiej literatury łowieckiej tego okresu: „Nauka łowiectwa w dwóch tomach” (1823 – 1825) Ignacego Bobiatyńskiego, „Poradnik dla myśliwych” (1839) Jana Szytlera. Kolejny opis charta polskiego znajdujemy w książce Waleriana Kurowskiego z 1865 roku: pt. „Myślistwo w Polsce i na Litwie”, (...) Chart jest to zupełnie odrębny gatunek psów, które używają do szczucia i łapania zające w gołem polu; są one rosłjsze od wyżłów, na wysokich nogach, długie, brzuch wcięty, tylne nogi i biodra silne, pysk spiczasty i dłuższy niż u wszystkich innych psów, ogon długi, obdarzone nader bystrym wzrokiem i ścigłością, natomiast odznaczają się daleko mniejszym pojęciem, aniżeli inne gatunki psów. Chartów jest kilka gatunków jako to: nasze krajowe w rozmaitych kolorach, lecz po większej części włos gładki mające; trafia się między nimi, i to dosyć często takie, które nie ledwie każdego kota w pojedynkę biorą, co pomiędzy zagranicznymi chartami rzadkie jest zjawisko(...)

Maryan hr. Czapski (1816 – 1875) agronom, hodowca, autor dzieła o światowym znaczeniu w wydany w roku 1874, zatytułowanym „Historia powszechna konia”, poświęcił kilka stron psom myśliwskim użytkowanym na ziemiach polskich. Wśród nich wymienił również charty. Ponieważ jego opis oddaje dość wiernie poglądy tamtych czasów, zacytowany jest tu w całości. „Charty bywały już to kudłate, jak te, które krymskimi i włoskimi zwano; już to kosmate, o sierści średnio długiej, mało kędzierzawej i o ognie mniej więcej kiciastym, jak te, które z Turcy i z Węgier sprowadzono; już to nareszcie zupełnie gładkie i to do szczególnie w Polsce lubiono tak, że do dziś dnia myśliwi mają je za czysto polskie. Charty te odznaczały się gładkim, krótkim i lśniącym, najczęściej czarnym lub białym włosem, cienkim ogonem i krzyżem szerokim. Była to odmiana najróżniejsza i najśmielsza. Rzadki kot, i to chyba gracki kamieniak przed polskim uszedł chartem, a żaden wilk smyczy takich psów odgryźć się nie potrafił”.

Aleksander hr. Ubyśz w 1880 roku wydał staraniem „Łowca Polskiego” opracowanie „Chart”, poświęcone w całości chartom polskim. Już rok później pojawiła się pozycja Marcelego hr. Tyszkiewicza, stanowiąca swoistą polemikę z Ubyśzem w sprawie użyteczności, szkolenia itp. naszych chartów. W obu pozycjach znajdziemy niezwykle dokładne opisy zarówno wyglądu, charakteru, sposobów polowania jak i szkolenia chartów polskich.

O chartie polskim w „Kalendarzu przyrody” (1892) pisze Leonid Pawłowicz Sabaniejew tak dokładnie, że opis ten może służyć za wzorzec: „(...) Sierść gęściejsza na tułowiu i nogach 2 cm długości. Na udach,

ogonie i kłębie zachowały się ślady dłuższej sierści. (...) różne kolory spotykane, błękitne, rzadko całkiem białe(...)”.

Jego uroki nie oparli się również malarze. Psy w typie charta polskiego umieścili na swych obrazach twórcy tej miary, co Juliusz Kossak, Józef Brandt, Alfred Wierusz-Kowalski, Jan Piotr Norblin, Lucjan Siemiński, Jan Willdens, Jan Chelmiński, Chrystian G. Geissler, Henryk Rodakowski, Ignacy Zygmuntowicz i inni. Odnaleźć je też można w drzeworytach Stanisława Masłowskiego.

W dziewiętnastym wieku krytyk, pisarz i malarz, którego twórczość literacka była związana szczególnie z przyrodą i ludźmi: Stanisław Witkiewicz (1851 – 1915), ojciec Stanisława Witkiewicza „Witkacego” tak wspomina o polowaniu z chartami polskimi: „Polowanie z chartami było jedną z ulubionych form zabawy u nas. Jest w nim szczególnie urok i związek z polskim temperamentem (...) tego nie uczylimy się u nikogo, jest to i w treści i w formie rzecz polska, przepojona istotą naszej ziemi i duszy.”

Pod koniec XIX wieku zmalała liczba polowań z chartami. Dłużej zachowały się na kresach wschodnich, gdzie miejscowa ludność nazywała je „chortaja borzaja” lub „polskaja borzaja”.

O psach tych wspominają Sergiej Sergejewicz Biezobrazow w wydanej w Petersburgu w 1891 roku rosyjskiej encyklopedii i Stanisław Rewieński w książce pt.: „Pies, jego gatunki, rasy, wychów, utrzymanie, użytki, układanie, choroby i ich leczenie” z 1899 roku.

Warto też wspomnieć o wpływie, jaki chart polski wywarł na kształtowanie się chartów rosyjskich, gdyż charty polskie trafiły do Rosji już podczas interwencji zbrojnej wspierającej Dymitrow Samozwańców – zagorzałych miłośników polowań z chartami, działających w latach 1604 – 1610 w Rosji.. Leonid Pawłowicz Sabaniejew (1844-1898), wybitny rosyjski zoolog, kynolog i znawca problematyki myśliwskiej, wspomina, że już w XVII – XVIII w. charty polskie cieszyły się uznaniem rosyjskich myśliwych, były w ich posiadaniu oraz wykorzystywano je do krzyżówek z innymi rasami chartów.

Do dziś zachowała się ciekawa korespondencja z 1734 roku dwóch rosyjskich bojarów - Siemiona Andriejewicza Sołtykowa i Artemija Pietrowicza Wołyńskiego. Dowiadujemy się z niej, że rezydujący w Petersburgu polski ambasador Zawisza, był w posiadaniu charta, którego krew wyżej wymienieni korespondenci mieli zamiar wykorzystać, kryjąc nim nieznaną z imienia charcicę polską Sołtykowa oraz sukę Wołyńskiego imieniem Alegra.

Były to czasy, kiedy w wyniku rozbiorów Polski w latach 1772, 1793 oraz 1795 w ramach układów Rosji, Austrii i Prus ustalono zasady podziału ziem Polski, a znaczne terytoria Rzeczypospolitej zostały wchłonięte przez Rosję. Sabaniejew zwraca też uwagę na wzmógłony napływ chartów polskich do Rosji w okresie wojny z Napoleonem w latach 1800–1815 i po powstaniu listopadowym w 1831 roku. Z pewnością kłęska powstania styczniowego w latach 1863 – 1864 wzbogaciła Rosję o sporą grupę naszych chartów.

.W okresie międzywojennym piszą o chartach polskich Maurycy Trybalski w książce „Psy. Rasy, hodowla, tresura i leczenie” z 1928 r. oraz Ignacy Mann w książce „Rasy psów. Pochodzenie, wzorce, użytkowość” z 1939 r. Współcześnie w roku 1984 ukazało się dzieło „Le destin des levriers”, które napisał wielki znawca tematu francuski miłośnik i badacz chartów Xavier Przeździecki. W książce tej opisuje także charta polskiego, jego pochodzenie i historię.

Obszerną publikację zatytułowaną „Le chart polski” dotyczącą eksterieru charta polskiego opracowali w latach 2002 – 2003 belgijscy sędziowie Françoise Duponcheel – Vandebussche i Philippe Duponcheel. Do II Wojny Światowej wolno było polować z chartami w rewirach liczących, co najmniej 2000 hektarów. Na południu Polski z chartami polskimi polowano głównie w Kieleckiem, Radomskim i Tarnobrzeskim. Ostatnim bastionem hodowli charta polskiego na tych terenach był wtedy majątek Niemojewskich w Olesznie Kieleckim.

Najtrudniejszy okres czasy II Wojny Światowej i lata po jej zakończeniu chartom polskim udało się przetrwać, dzięki ich entuzjastom i przedwojennym użytkownikom, którzy je nadal hodowali. Mimo zakazu polowania z chartami i nakładanych za to srogich kar, pojedyncze egzemplarze trzymane w ukryciu między innymi u klusowników, przetrwały aż do lat 70–tych XX wieku.

W 1971 roku Maciej Mroczkowski dotarł do informacji o chartach polskich żyjących w okolicach Rostowa nad Donem, terenach włączonych do ZSRR Ukrainy. Psy te były potomkami chartów zagarniętych w czasie rewolucji z majątków ziemskich - wówczas polskich. Trafiały one do kolchozów, gdzie ze względu na walory łowieckie, hodowane były w czystości rasy.

W 1972 roku tygodnik „Przekrój” opublikował apel Macieja Mroczkowskiego o ratowanie naszych chartów żyjących na Ukrainie. Groziła im zagłada, ponieważ nowa ustawa łowiecka zabraniała polowań z chartami w ZSRR. Według ocen kynologów z Rosji liczba chartów polskich na terenie Ukrainy w tym czasie wynosiła do kilkuset sztuk.

Stanisław Czerniakowski kupił i przywiózł do Polski dwie suki Tajgę i Strielkę, oraz psa Elbrusa. Tajga i Elbrus zostali rodzicami pierwszych urodzonych w powojennej Polsce szczeniąt (21.03.1974), uwzględnianych w późniejszych rodowodach.

Początkowo władze Związku Kynologicznego w Polsce, nie popierały inicjatywy odtworzenia rasy.

Wiązało się to z niechęcią kynologów radzieckich, a nawet ich protestem dla uznania starej rasy psów pod nazwą chart polski, występującej licznie na terenach dawniej należących do Polski. Na szczęście znaleźli się miłośnicy, którzy chcieli posiadać i hodować charty polskie. Rodziły się kolejne mioty. W popularyzacji rasy zaangażowało się wielu entuzjastów rasy, między innymi Małgorzata i Izabella Szmurło, których hodowla „Cellerimus” funkcjonuje do dziś.

O tym, iż uznane wówczas psy dokładnie zachowały typ swoich przodków świadczy ich jednolity wygląd w malarstwie na przestrzeni dwóch wieków. Charty uwiecznione na XIX wiecznych obrazach wyglądają identycznie jak pies Księcia Janusza Radziwiłła z obrazów i szkiców Abrabama von Westerfelt'a z połowy XVII wieku (malarz towarzyszył Radziwiłłowi w jego ekspedycji kozackiej w 1651 roku).

Hanna Lipińska w 1978 roku zamieściła w czasopiśmie „PIES” Nr 1/153 interesujący artykuł o chartach polskich, w którym dokonała porównania psów przedstawionych na obrazach Juliusza Kossaka z żyjącymi egzemplarzami. Fińska plastyczka Nina Turunen porównała fotografie współczesnych chartów polskich z psami uwiecznionymi na starych obrazach wykazując, że ich wygląd nie zmienił się przez kolejne 200 lat.

Duże zasługi mieli pierwsi właściciele chartów polskich, którzy prezentując własne psy na wystawach popularyzowali rasę. Na podstawie literatury i ikonografii opracowano projekt wzorca rasy i 25 stycznia 1981r. założono Księgę Wstępną dla chartów polskich, w którą wpisano blisko 30 chartów. Taką liczbą psów zgłosiła się w tym samym roku na I Specjalistyczną Wystawę Chartów Polskich w Poznaniu, na której zaprezentowano trzy pokolenia tej rasy. Rok później Księga Wstępna zawierała już 60 chartów.

FCI uznała wstępnie rasę w czasie Zgromadzenia Generalnego w Helsinkach w 1989 roku.

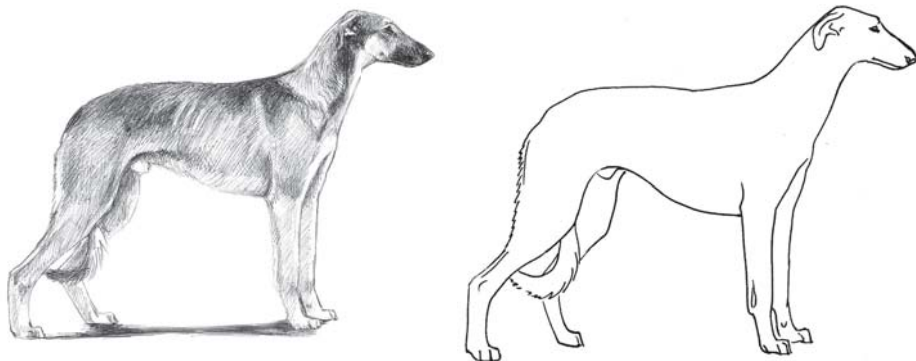
Po przeglądzie i ocenie pogłowia w 2000 roku na Europejskiej Wystawie w Poznaniu FCI uznała ostatecznie rasę, przyznając tym samym chartom polskim prawo do CACIB.

Charty polskie są hodowane niemal we wszystkich krajach Europy (Finlandii, Szwecji, Norwegii, Danii, Holandii, Belgii, Francji, Włoszech, Niemczech, Węgrzech, Czechach, Słowacji), a także w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie.

Od 1984 roku działa w Polsce Klub Charta Polskiego.

Wygląd Ogólny

Chart polski jest to pies duży, masywny, silny, wyraźnie mocniejszy od innych chartów krótkowłosych. Nie powinien być jednak ciężki ani limfatyczny. Wyglądem najbardziej zbliżony jest do charta typu azjatyckiego, który jest jego przodkiem. Mocny kościec, zwarta budowa ciała, wyraźna muskulatura i mocne szczęki świadczą o tym, że pies ten był używany do polowania w trudnych warunkach polskiego klimatu. Wyraziste oczy o czujnym, przenikliwym spojrzeniu odgrywają ważną rolę w wyglądzie ogólnym.

Komentarz

Sylwetka charta polskiego oglądanego z boku jest zamknięciem linii biegnącej od wyrazistego wierzchołka nosa, grzbietu nosa, nieznacznie zaznaczonego stopu, płaskiego sklepienia suchej głowy uniesionej wysoko, (ale nie zadartej) i łagodnie przechodzi od strony grzbietowej w wyraźnie wyodrębnioną długą linię szyi oraz w odcinek słabo wyrażonego kłębu i prosty grzbiet. Dalej idzie przez łagodnie uniesione łędźwie, spadzisty, długi zad oraz długi, nisko osadzony ogon, sierpowato zakręcony ku górze lub tworzący na końcu pierścien.

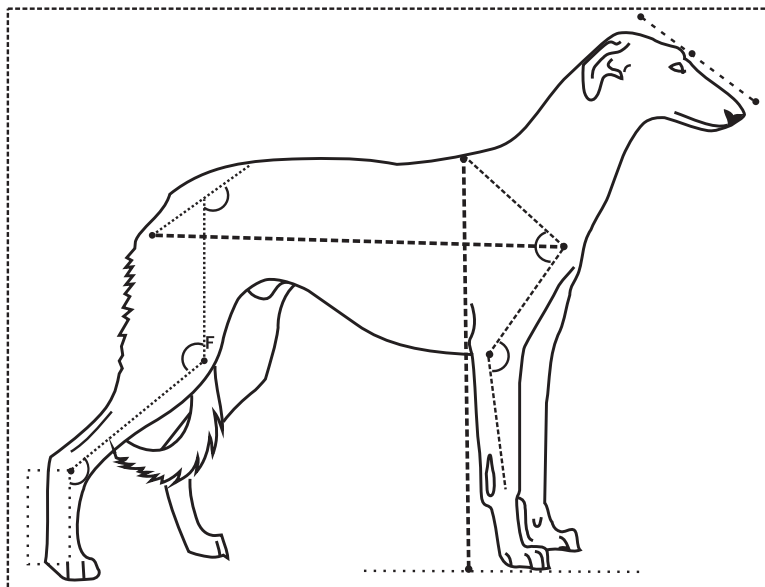
Z tyłu sylwetkę charta polskiego zamyka linia długich wyraźnie ukątowanych w kolanach, lekko odstawionych do tyłu tylnych kończyn z dość nisko osadzonymi stawami skokowymi. Dalej łagodnie przechodzi ona w linię podkasanego brzucha i długiego mostka.

Mostek sięga do guza łokciowego, przez co klatka piersiowa jest głęboka. Rękojeść mostka jest widoczna przed krawędzią stawu barkowego. Linię frontu tworzą równie długie jak tylne - kończyny przednie, niezbyt duże przedpiersie, linia dolna szyi i przednia krawędź kufy.

Chart polski jest psem dużym o suchej budowie, ale silnym, masywnym o zwartej konstrukcji ciała. Ma być proporcjonalny. Jego tułów jest wpisany w niezbyt wydłużony prostokąt. Jest uosobieniem szybkości i zręczności, ale swym wyglądem ma budzić respekt. Wydatna muskulatura, a także dobrze rozwinięte szczęką i żuchwa świadczą o jego możliwościach łowieckich. Samce są wyższe, cięższe i mocniej zbudowane od sук. Jednak charty polskie zbyt ciężkie lub limfatyczne nie są pożądane. Ma to być pies nie tylko szlachetny, efektowny i reprezentacyjny, ale również w pełni użytkowy.

Ważne proporcje

Stosunek długości tułowia do wysokości w kłębie wynosi: 10,2 – 10,3 : 10,0

Komentarz

Analizując proporcje ciała winniśmy mieć na uwadze długości głowy, szyi, tułowia i kończyn oraz głębokość klatki piersiowej. Określone wzorcem proporcje ocenia się patrząc na sylwetkę psa w pozycji stojącej. Stosunek długości tułowia do wysokości oznacza, że długość tułowia jest nieznacznie większa od wysokości w kłębie. Psa można wpisać w poziomy prostokąt. Należy jednak pamiętać, że chart polski nie powinien być zbyt długi.

Sylwetka charta polskiego wydaje się dłuższa niż wskazują pomiary zoometryczne, co wynika z obecności przedpiersia i wypelnionego, umięśnionego zadu. Nie może on być psem krótkonożnym.

U prawidłowo zbudowanego charta polskiego wysokość od podłoża do łokcia stanowi 54% wysokości psa w kłębie. Charty polskie o innych proporcjach są mniej typowe.

Ważne proporcje: to także długość kufy do długości czaszki i szerokości głowy, a także ich proporcje w stosunku do długości szyi i wysokości psa.

Zachowanie/charakter

Chart polski jest pewny siebie, odważny i powściągliwy. W pościgu jest szybki, bardzo zręczny i wytrzymały. W akcji działa szybko i gwałtownie.

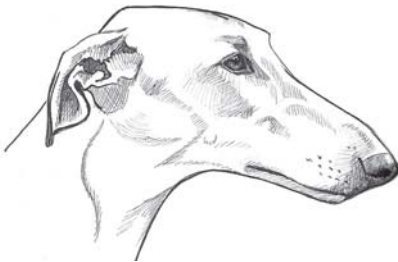
Komentarz

Chart polski jest psem odważnym i zdecydowanym. Wobec obcych zachowuje się z rezerwą i nieufnie. Nie może być jednak ani lękliwy, ani przejawiać nieuzasadnionej agresji. Ściga wszystko, co ucieka, niezależnie czy to biegające zwierzę, czy kawałki papieru lub liście niesione wiatrem. Ich instynkt łowiecki sprawia,

ze z powodzeniem startują w wyścigach za sztucznym zającem – torowych, jak i terenowych coursingach. W Polsce organizowane są też próby pracy – smyczy chartów, które są sprawdzianem naturalnych cech ich charakteru. Polegają one na ściganiu wabika w naturalnych warunkach terenowych. Psy startują parami i spuszczone są jednocześnie ze smyczy na wyraźny sygnał startera, przy czym moment startu wabika jest dla nich niezauważalny. Oceniana jest gotowość do startu i jego skuteczność, pościg, zaciętość i odwaga oraz umiejętność współpracy biegnących psów. Punkty przyznawane są smyczy a nie pojedynczym psom. Chart polski na pozór łagodny jest jednak psem o zaznaczonym instynkcie terytorialnym i obronnym, inteligentnym i pojejnym, ale niezależnym. Jego charakter musi być odpowiedni do jego użyteczności – polowania, do którego był pierwotnie przeznaczony. Jest to pies zdolny do szybkich, gwałtownych reakcji. Jak wszystkie charty ma on doskonały wzrok, ale w odróżnieniu od innych chartów w razie potrzeby potrafi dobrze posługiwać się węchem.

Głowa

Mocna, sucha i długa. Stosunek długości głowy do wysokości w kłębie u samców 37 – 39 : 100, u suk 36 – 38 : 100. Stosunek długości kufy do długości czaszki 1 : 1, ale kufa może być nieco dłuższa. Stosunek szerokości głowy na wysokości łuków jarzmowych do długości głowy około 38 : 100. Pożądany stosunek obwodu kufy przed otworami podoczołowymi do długości głowy 80 : 100.

Komentarz

Wielkość głowy charta polskiego powinna być proporcjonalna w stosunku do tułowia, nawet przy dobrze wyrażonej muskulaturze i wyraźnej rzeźbie kostnej. Głowa oglądana z góry powinna przypominać klin, ma być długa i stosunkowo wąska, przy wyraźnie szerszej czaszce. Oglądana z boku o zrównoważonej długości kufy z długością mózgowioczaszki, przy czym pożądane są (jak na charta) grube kości szczęki i gałęzi żuchwy. Umożliwiało to chwytanie i dławienie wilka. Oplywowy kształt głowy jest wynikiem małego wysklepienia na boki łuków jarzmowych kości czołowych. Głowa łagodnie przechodzi w długą, muskularną szyję, bez żadnego wyraźnego miejsca przejścia, gdzie miałyby się kończyć głowa, a zaczynać szyja. Szyja tuż za głową powinna być na tyle umięśniona i szeroka, aby patrząc z boku, obejmowała całą podstawę czaszki.

Okolica czaszki

Czaszka: Część mózgowiowa czaszki powinna być płaska; Bruzda czołowa słabo zaznaczona, pożądana głębokość 5 mm. Krawędź czołowa, łuki nadoczne słabo zaznaczone. Linia boczna czaszki powinna płynnie przechodzić w linię boczną kufy.

Stop: Bardzo słabo zaznaczony.

Komentarz

Sklepienie czaszki jest niemal płaskie w centralnej płaszczyźnie i łagodnie opada na boki głowy i łuki nadoczodołowe. Wadliwy jest jej kształt z płaskim, ale wąskim sklepieniem, przechodzącym w rozbudowane boki czaszki. Linie grzbietu nosa (także lekkiego garbonosa) i linia płaskiej czaszki są nieznacznie rozbieżne, ale zbliżone do równoległych.

Wadliwa też jest wysklepiona jabłkowato czaszka, ze zbyt głęboką i szeroką bruzdą czołową, a także wydatne, wystające policzki przechodzące w nieproporcjonalnie wąską (aż do spiczastej) kufę.

Okolica twarzowa

Wierzchołek nosa: Czarny lub ciemny; duży; wystający poza wargi.

Komentarz: Cechą charakterystyczną jest duża trufla nosa, wyraźnie wystająca poza wargi, a wierzchołek nosa znajduje się poniżej jego linii grzbietowej. Ważną sprawą jest kolor wierzchołka nosa, warg i oprawy oczu. Zgodnie ze wzorcem - pożądany jest kolor czarny, choć w przypadku maści błękitnych lub beżowych, kolor ten ma być dostosowany do umaszczenia. Jako wadliwe powinny być traktowane tylko plamy pozbawione pigmentu (różowe), wyraźnie odgraniczone od ciemnej reszty truflii.

Kufa: Mocna, zwęża się w kierunku wierzchołka nosa łagodnie tak, że nie sprawia wrażenia spiczastej, a nawet - jak na charta - jest mocna. Wierzchołek nosa nieco poniżej linii kufy jest pożądany (profil „romański”). Linie górne kufy i czaszki powinny być nieco rozbieżne.

Komentarz: Kufa powinna być masywna o liniach i bokach niemal równoległych, nie zwężająca się zbyt silnie i w żadnym przypadku nie może robić wrażenia szpiczastej. Żuchwa powinna być gruba, z zaznaczoną „bródką”, nie może być delikatna. Wąska kufa oraz wąska, słabo wyrażona i mało widoczna żuchwa, (co potęguje przykrycie jej obwisłymi wargami - równie nie pożądanymi) są wadliwe. Błędem są także: za masywna szczęka, żuchwa i mięsiste obwisłe wargi. Urody głowie charta polskiego przydaje romański profil grzbietu nosa.

Wargi: Daleko rozcięte; suche, ale nie przesadnie - w przedniej części kufy mogą tworzyć niewielką fałdę, przykrywającą pigmentowane brzegi wargi dolnej, ale nigdy nie są obwisłe i nie zasłaniają żuchwy.

Komentarz: Wargi charta polskiego powinny być przylegające, ale nie przesadnie suche, ani też obwisłe, nie mogą tworzyć fafli.

Szczęki i zęby: Mocne, zgryz nożycowy, dopuszczalny cęgowy.

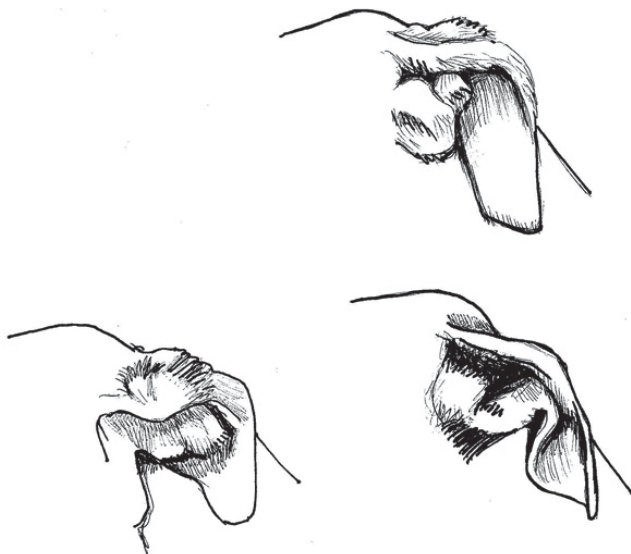
Komentarz: Preferowany jest zgryz nożycowy. Zęby mają być ustawione równomiernie na całej powierzchni dziąseł. Siekacze są ustawione obok siebie tak, że przypominają łagodny łuk. Gałęzie żuchwy zbiegają się łagodnie ku przodowi, bez istotnego przewężenia w okolicy kłów. Kły powinny być długie i duże, osadzone tak, aby nie kaleczyły dziąseł i podniebienia. Zęby przedtrzonowe (za wyjątkiem łamaczy) są niewielkie luźno rozstawione. Brak P1 i M3 nie jest wadą.

Oczy: Zależnie od maści psa tęczówka ma odcień od ciemnobrązowego do bursztynowego, ale pożądane są oczy ciemne. Oczy są wyraziste, dość duże, ustawione lekko ukośnie, kształtu migdałowego. Wyraz oczu jest charakterystyczny: czujny i przenikliwy.

Komentarz: Oczy są dość duże, o migdałowym kształcie, nieco skośnie ustawione do linii długiej głowy. Oczy wyraźnie małe i głęboko osadzone w oczodole, przy małej szparze powiek są niepożądane. Małe, trójkątne oczy, lub okrągłe, zbyt wydatne, czy wręcz wylupiające są wadliwe. Oczy charta polskiego wyrażają ciekawość, ale i dużą rezerwę. Spojrzenie jest niezbyt łagodne ani też przymilne, raczej ostre i przenikliwe. Kolor tęczówki odpowiada umaszczeniu. Oczy żółte (cytrynowe) są wadliwe.

Uszy: Średniej wielkości, dość wąskie, po wyciągnięciu ku przodowi ich końce z łatwością sięgają wewnętrznego kąca oka. Osadzone na wysokości oczu. Małżowina uszna ma stosunkowo miękką chrząstkę. Uszy sprawiają wrażenie mięsistych. Dopuszczalny sposób noszenia uszu: - załamane ku tyłowi, przylegające do szyi, postawa dachowa, w stanie podniecenia mogą być całkowicie podniesione, albo z końcami lekko załamanymi do przodu.

Komentarz: U charta polskiego podstawa ucha osadzona jest skośnie w stosunku do linii szpary oka, a równoległe do linii górnej szyi. Pożądaną są uszy załamane i przylegające do głowy i szyi. Małżowina uszna dzięki dobremu umięśnieniu i stosunkowo wiotkiej chrząstce (jak na tak dużego psa), jest bardzo ruchliwa. Uszy po wyprostowaniu są dość duże, ale po złożeniu robią wrażenie znacznie mniejszych.

Sposób noszenia uszu i rodzaj ich załamania, decyduje o wyglądzie całej głowy. Najczęściej noszone są w trzech pozycjach:

- uszy są złożone, załamane ku tyłowi, przylegające do szyi
- postawa dachowa, kiedy uszy od podstawy do połowy długości skierowane są na boki, a druga połowa małżowiny opada ku dołowi
- całkowicie podniesione (stojące), co nie dodaje chartowi polskiemu urody.

Mniej pożądaną są uszy lekkie o cienkiej, zbyt delikatnej chrząstce, jak i zbyt duże, ciężkie, płasko przylegające wewnętrzną krawędzią do głowy, a także zbyt ciężkie, aby pies mógł je nosić w kształcie płatków róż.

Szyja

Długa, mocna, muskularna, o owalnym profilu, łagodnie wzniesiona od linii kłębu. Głowa dość wysoko noszona (w spokoju chart polski nosi głowę nieco niżej niż greyhound).

Komentarz

Szyja charta polskiego powinna być długa i muskularna. Rozszerza się ona w kierunku od głowy ku klatce piersiowej, w którą łagodnie przechodzi przez słabo wyrażony kłęb. Szyja jest długa, tym bardziej, że brak wysokich wyrostków kolczystych pierwszych kręgów piersiowych nie wydłuża jej optycznie i nie skraca długości grzbietu. Osadzona jest niezbyt wysoko. Chart polski jest psem z natury dumnym i głowę nosi

wysoko, przy czym szyja wyciągnięta jest ku górze, ale i ku przodowi. Pochylenie głowy poprzedza każdy start do biegu, również do klusa na wystawie. Wadliwa jest szyja jelenia, zbyt cienka i słabo umięśniona. Wrażenie zbyt wysoko noszonej szyi pogłębia często nieprawidłowy sposób wystawiania charta polskiego, kiedy wystawca stara się zmusić psa do trzymania głowy bardzo wysoko.

Szyja gruba, krótka w stosunku do głowy i tułowia jest wadliwa. Podobnie jak głowa, szyja oraz długi ogon równoważą całe ciało biegnącego psa.

Tułów

U swobodnie stojącego charta polskiego wysokość w kłębie powinna być równa wysokości w guzach biodrowych.

Komentarz

Ciało charta polskiego cechuje się dużą, pojemną klatką piersiową. Organizm zwierzęcia w czasie wysiłku - intensywnego biegu, wymaga sprawności mięśni, ich sprężystości i równie dobrze rozwiniętego układu oddechowego. Chart polski w stosunku do wysokości i długości odznacza się małą masą i optywowymi kształtami ciała. Patrząc na charta polskiego odnosi się wrażenie, że jest chudy, bo pod skórą zarysowują się żebra i guzy krzyżowe. Wrażenie to sprawia brak tkanki tłuszczowej, który zmniejsza masę ciała, ale też usprawnia termoregulację podczas biegu. Temu samemu celowi służy krótka okrywa włosowa na tułowiu. W sylwetce charta polskiego ważnym jest zredukowanie masy brzucha, co przesunęła punkt ciężkości ciała do przodu i jest korzystne z punktu widzenia biomechaniki przy rozwijaniu maksymalnych szybkości. Linia tułowia od guzów biodrowych przechodzi łagodnie w zarys tylnych kończyn. Kondycja charta polskiego nie może sprawiać wrażenia, że pies jest zbyt słabo umięśniony.

Kłęb: Słabo zaznaczony.

Komentarz: Prawidłowy kłęb charta polskiego nie może być płaski, ale też nie powinien być zbyt wyraźny. Kłęb ma być widoczny, co znaczy, że linia górna szyi łagodnie przechodzi poprzez zaznaczony kłęb w linię grzbietu. Kłęb charta polskiego pozornie nie przedłuża szyi. Łopatki pozostają względem siebie w odległości ok. 2 palców. Takie ich położenie zwiększa pojemność klatki piersiowej. Brak kłębu i ostre przejście szyi w linię tułowia lub obniżenie górnej linii za łopatkami stanowi wadę budowy.

Linia górna: Prosta w części piersiowej, lekko wysklepiona w części lędźwiowej. U suk część lędźwiowa prawie prosta nie stanowi wady.

Lędźwie: Szerokie i muskularne.

Komentarz: Grzbiet powinien być prosty i szeroki oraz dobrze umięśniony, a partia lędźwiowa łagodnie uniesiona i następnie opadająca. Zbyt duże wygięcie grzbietu często idzie w parze ze złym ustawieniem obręczy miednicy, co sprawia, że kończyny tylne są „pod psem”. U suk może występować bardziej płaska linia grzbietu. Grzbiet ma być szeroki i dobrze umięśniony. Szerokie, umięśnione i uniesione ku górze lędźwie optycznie „skracają psa.” Dodatkowo skracają je charakterystyczne dla charta polskiego wyniesienie kości biodrowej miednicy. Długość tułowia pochodzi w większym stopniu z długości kręgow piersiowych niż lędźwiowych. Zarówno długie, jak i wąskie lędźwie są niepożądane.

Zad: Łagodnie spadzisty, długi, muskularny i szeroki (szerokość między guzami biodrowymi stanowi 12 – 14% wysokości w kłębie).

Komentarz: Zad nie może być zbyt spadzisty, przeszkadza to, bowiem w prawidłowej motoryce. Chart polski jest psem silnym, szybkim i sprawnym. Musi, więc mieć zad zapewniający siłę, szybkość, ale i stabilność. Jest on lekko pochyły, szeroki, długi, dobrze umięśniony.

Klatka piersiowa: Bardzo pojemna, głęboka. Idealem jest klatka piersiowa sięgająca mostkiem do guza łokciowego. Widziana z przodu umiarkowanie szeroka; żebra dobrze wysklepione, zwłaszcza tylne, ale nie beczkowate. Żebra są długie, ustawione ukośnie w stosunku do kręgosłupa. Mostek długi.

Komentarz: Klatka piersiowa ma za zadanie pomieścić takich rozmiarów serce i płuca, aby ich wydolność była odpowiednia dla sprintera. Duża pojemność klatki piersiowej uwarunkowana jest jej głębokością sięgającą do łokcia, długością mostka, oraz wysklepieniem ostatnich żeber.

Mięśnie klatki piersiowej u charta polskiego powinny być dobrze wykształcone i wyczuwalne przez skórę. Ukośnie w stosunku do kręgosłupa ustawienie żeber stwarza w razie potrzeby – galopu, możliwość szybkiego powiększenia pojemności klatki piersiowej.

Kształt klatki piersiowej u charta polskiego jest dość charakterystyczny, ponieważ jest ona z przodu wąska i rozszerza się ku tyłowi. Nie może być ani krótka, ani płaska, ani nadmiernie szeroka.

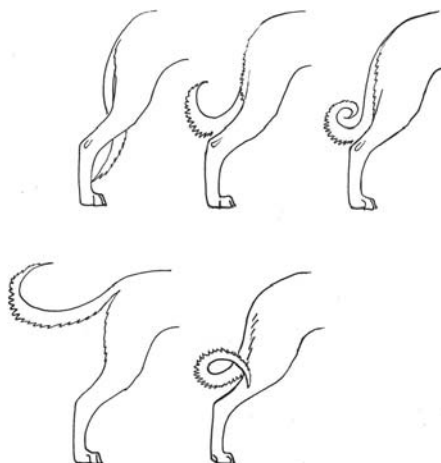
Rękojeść mostka jest stosunkowo krótka i nie tworzy wyraźnie wyodrębnionego przedpiersia. Należy jednak dodać, że rękojeść mostka ma być wyczuwalna, sam mostek ma być długi, a nie skrócony, co jest nieprawidłowe.

Płytka i wąska klatka piersiowa ze skróconym mostkiem jest wadliwa.

Brzuch: Podkasany.

Komentarz: Brzuch charta polskiego jest podciągnięty, co umożliwia krótki i mało pojemny przewód pokarmowy dostosowany do spożywania małych ilości wysokoenergetycznego pokarmu. Liniją dolną klatki piersiowej tworzy długi mostek sięgający dalej niż do połowy tułowia. Przedłużeniem tej linii jest mocno uniesiona linia brzucha podkreślająca węższy odcinek lędźwi i górny odcinek kończyny tylnej.

Ogon: Długi, mocny u nasady, w spoczynku nisko noszony, koniec ogona powinien być sierpowato zakręcony ku górze lub tworzyć pierścień. W spoczynku pies może nosić ogon prosto opuszczony, ale nie luźny i wiszący – nazywany „krowim”. W ruchu ogon może być wyżej uniesiony, ale nasada ogona nie powinna być noszona powyżej linii lędźwi. Ogon ozdobiony piórem.

Komentarz: Ogon w spoczynku jest nisko noszony, może być nawet całkiem opuszczony do ziemi. Jest on długi i robi wrażenie jakby za długiego w stosunku do całości psa. Ogon wyciągnięty na całą swą

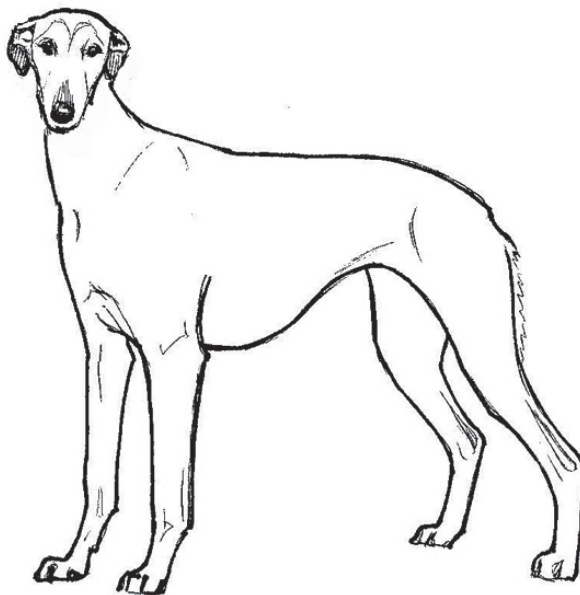
długość powinien sięgać do połowy śródstopia. U psa będącego w ruchu lub czymś zainteresowanego ogon noszony jest wyżej. Koniec ogona powinien być sierpowato zagięty ku górze lub tworzyć pierścień. Istotny jest sposób noszenia początkowej części ogona, nie może ona być uniesiona ponad grzbiet. Nasada ogona powinna stanowić przedłużenie linii grzbietu. Ważne jest, aby ogon nie był zarzucany na grzbiet ani jego początkowy odcinek noszony zbyt wysoko. Nie jest wadą jeżeli chart, co pewien czas nosi ogon zupełnie wyprostowany w dół czy lekko skręcony na bok.

Cechą charakterystyczną jest włos porastający ogon. Dłuższy włos na jego spodniej stronie, czyli tzw. szczotka powinna być wyraźnie widoczna, a tworzący ją włos ma być dość gęsty i sztywny. Często spotykanymi wadami jest zbyt krótki niemal niewidoczny, zbyt miękki lub falisty włos na spodzie ogona.

Kończyny

Komentarz

Kończyny charta polskiego powinny być długie, suche i dobrze umięśnione o mocnym, ale nie przesadnie potężnym kośćcu. Muskulatura jest wyraźnie sucha. Masywne mięśnie o szerokich, krótkich brzuścach nie są u charta polskiego prawidłowe, bowiem winien on być wytrwały w biegu i bez problemu pokonywać długie dystanse. Stąd jego bardziej „żyłasta” budowa. Mięśnie powinny być jednak wyraźnie zarysowane. Kątowanie kończyn przednich i tylnych nie może być zbyt głębokie.

Kończyny przednie: Długie, suche. Dobrze umięśnione, niezbyt szeroko rozstawione, widziane z przodu powinny być równoległe.

Przedramię: Długie; stosunek odległości od guza łokciowego do ziemi do wysokości w kłębie powinien wynosić około 54–100, ale pies nie może sprawiać wrażenia wysokonóżnego.

Śródreżce: Ustawione lekko ukośnie w stosunku do ziemi.

Łapy przednie: Owalne, palce zwarte, wysklepione.

***Komentarz:** Kończyny przednie są suche, dobrze umięśnione zwłaszcza w okolicy łopatki. Śródreżce i nadgarstek w stosunku do przedramienia raczej krótkie. Patrząc z boku śródreżce jest ustawione nieco skośnie ku przodowi, co pozwala na lepszą amortyzację zwłaszcza przy skrętach. Wydajny i rytmiczny kłus przy dobrym napędzie kończyn tylnych jest uwarunkowany prawidłowym ustawieniem łopatek i ukątowaniem stawów barkowych. Kąt łopatkowo-ramienny nie może być zbyt rozwany, aby kończyny przednie nie były zbyt spionowane.*

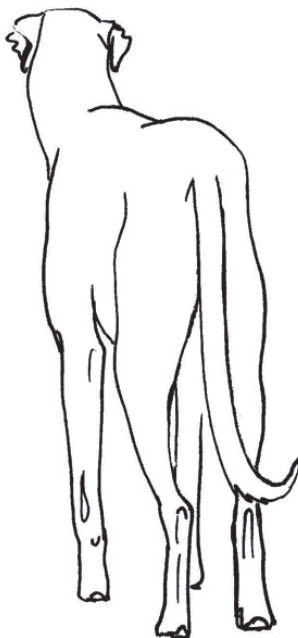
Bardzo ważne jest proste i równoległe ustawienie kończyn widzianych z przodu. Wadą jest zbyt wąskie, jak i zbyt szerokie rozstawienie kończyn przednich, odstające lub zbyt przylegające łokcie, łapy skierowane do wewnątrz lub na zewnątrz (postawa szpotawa, postawa francuska, itp.) Palce łap powinny być zwarte, wysklepione, sprężyste i nie wydłużone.

Kończyny tylne: Długie, dobrze umięśnione, dość dobrze ukątowane, lekko odstawione do tyłu i lekko rozstawione (ale wyraźnie mniej niż u greyhounda). Widziane z tyłu kończyny tylne powinny być równoległe.

Podudzie: Dłgie.

Staw skokowy: Mocny.

Łapy tylne: Owalne, bardziej wydłużone niż w kończynach przednich, palce zwarte.

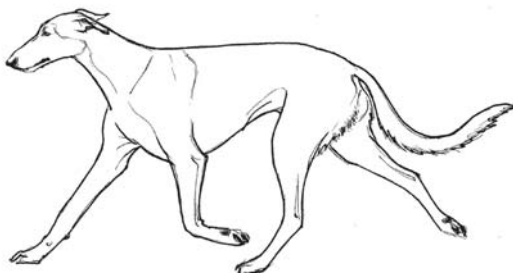
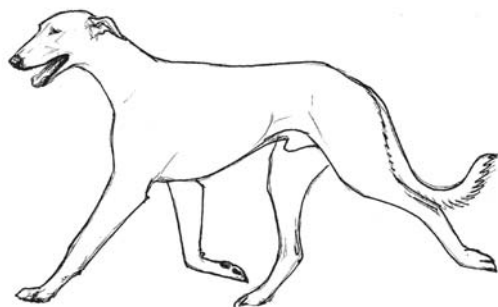

***Komentarz:** Chart polski idąc klusem nie powinien zbyt szeroko prowadzić kończyn tylnych, ani też rozstawiać ich szeroko. Kończyny tylne, oglądane z tyłu w pozycji stojącej winny być równoległe. Są one długie, silne i bardzo dobrze umięśnione. Brzuszce mięśni są długie, co pozwala na wytrwały bieg na długich dystansach i w trudnym terenie. Udo i podudzie są długie. Niskie osadzenie stawu skokowego i relatywnie krótkie śródstopie jest naturalnym dostosowaniem charta do możliwości wykonywania nagłych zmian kierunku biegu i szybkich zwrotów. Kończyny są tak kątowne, że pozostają nieco „za psem”, który się pewnie na nich opiera.*

Wystawiając charta nie należy wymuszać nadmiernego odstawiania kończyn tylnych ku tyłowi i na boki.

Chody

Chody powinny być płynne i sprężyste; odpowiednie kątownie kończyn przednich i tylnych pozwala na długi i swobodny wyrok, zarówno w stępie jak i w klusie. Charty wolno oprowadzane mogą poruszać się inochodem, ale po przyspieszeniu powinny wrócić do normalnego kroku. Akcja kończyn tylnych jest bardzo charakterystyczna: w krótkim klusie kończyny tylne stawiane są w jednej linii (pies „sznuruje”). Wąska akcja tylnych kończyn nie jest wadą.

Komentarz

Ruch charta polskiego powinien być energiczny, krok posuwisty, przestrzenny.

Pies w ruchu sprawia wrażenie siły, ale jednocześnie lekkości. Wiele chartów polskich poruszając się szybkim klusem, prowadzi kończyny tylne w ten sposób, że patrząc na kłusującego psa od tyłu, pozostawia on ślady odpowiednio prawej przedniej i lewej tylnej kończyny niemal w jednej linii, jeden nieco obok i za drugim, a nie tylko jeden obok drugiego. Wadą natomiast jest nawet nieznaczne krzyżowanie kończyn tylnych.

Warunkiem prawidłowego klusa jest „równoważna” praca kończyn przednich i tylnych, czyli jednakowej długości ich wykrok. Skrócony wykrok jest w każdym przypadku błędem aparatu ruchu. Wadą jest krzyżowanie kończyn zarówno przednich, jak i tylnych.

Wadą w ruchu jest także unoszenie wysoko do góry przednich kończyn. Charty polskie prowadzone w zbyt wolnym tempie niekiedy poruszają się inochodem, co nie powinno być traktowane jako wada, jeżeli po zwiększeniu tempa przechodzą w normalny kłus.

Ponieważ chart polski prowadzi kończyny tylne w klusie dość wąsko – ważna jest równowaga ciała, w której zasadniczą rolę odgrywa koordynacja samych kończyn, ale także i głowa z szyją, tułów oraz ogon, które muszą utrzymywać całego psa w linii prostej zgodnie z kierunkiem ruchu zwierzęcia. Wadą są zbyt duże ruchy ciała na boki, co dobrze widać obserwując linię uniesionej głowy, szyi, grzbietu i ogona. Trzeba także zwrócić uwagę na to, czy pies nie zbacza z linii prostej na lewo czy na prawo.

Skóra

Elastyczna, dobrze przylegająca.

Komentarz

Dobrze przylegająca do ciała, elastyczna i sucha skóra ujawnia wyraźne zarysy mięśni i guzy kości. Dużymi wadami są luźne podgardle i nadmiernie rozwinięta tkanka podskórna.

Szata

Włos: Włos w dotyku sprężysty, dość twardy, ale nie drutowaty, ani nie jedwabisty. Niejednakowej długości na tułowi: na kłębie włos dłuższy, na bokach, mostku i kończynach jest najkrótszy, brzuch pokryty delikatnym i rzadkim włosiem. Na tylnej stronie ud i na spodniej stronie ogona włos jest dłuższy, ale też twardy. Portki i pióro wyraźne.

Komentarz: Chart polski jest psem krótkowłosym. Jego szata musi mu zapewnić ochronę przed wilgocią, wiatrem, deszczem, mrozem. Składa się z dwóch warstw, gęstego (zwłaszcza w zimie) podszerstka i włosów okrywowych. W lecie szata nie jest tak obfita jak w zimie. Na szyi, kłębie, zadzie, portkach i ogonie zawsze jest twardsza. Długość włosów poszczególnych parti ciała jest różna. Głowę łącznie z uszami porasta włos bardzo krótki, dość miękki i przylegający. Na szyi włos jest nieco dłuższy, jest on twardszy, prosty i przylegający. Na tułowiu włos jest twardy, trochę szorstki w dotyku, najdłuższy na kłębie i grzbiecie. Przechodzi w krótszy i delikatniejszy po bokach tułowia, do najrzadszego pod klatką piersiową, brzuchu i wewnętrznej stronie ud. Na kończynach włos jest sztywny, krótki i przylegający. Pożądana jest gęsta i twarda szcztotka na ogonie oraz podobne portki na udach. Szcztotka i portki w ciepłych porach przerzedzają się, a najbardziej obfite są późną jesienią i zimą.

Włos na całym ciele powinien być przylegający i prosty, choć czasem na grzbiecie i kłębie, gdzie włos jest najdłuższy, mogą tworzyć się lekkie fale.

Wadliwa jest zarówno szata bez podszerstka, jak i o włosie zbyt miękkim a także zbyt długim i jedwabistym. Wadliwy jest także włos drutowaty najczęściej odstający od skóry, nie chroniący przed chłodem i wilgocią.

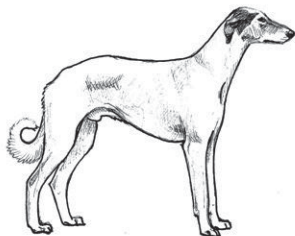
Umaszczenie: Wszystkie kolory są dopuszczalne. Brzegi powiek i wierzchołek nosa są czarne lub ciemne; jedynie przy maściach rozjaśnionych, jak beżowa lub błękitna, wierzchołek nosa jest odpowiednio beżowy lub błękitny.

Komentarz: Zgodnie z zapisem wzorca u charta polskiego dopuszczalne są wszystkie umaszczenia spotykane u psa domowego, zarówno pełne jak i rozjaśnione. W dowolnych połączeniach umaszczeń, dowolnie znaczone bielą np. płowe (od jasnopiaskowego po rude), płowe z ciemnym nalotem, beżowe, beżowe z błękitnym nalotem, białe, czarne (zwykle z białymi znaczeniami, nawet nieznacznymi), czarne podpalane, błękitne, błękitne podpalane, brązowe, brązowe podpalane (maści podpalane z białymi znaczeniami lub bez), grafitowe, pręgowane (od bardzo ciemnego po prawie rozmyte pręgi, pręgowanie występuje też w podpalaniu), często występuje domino; łaciate dwu i trójkolorowe (kolor łat czarny, płowy, płowy z ciemnym nalotem, beżowy, niebieski) często dropiate.

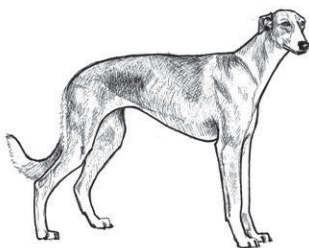
Odcień i intensywność barwy okrywy włosowej jest różna i zmienia się w ciągu roku, a także w ciągu życia chartów polskich. Niektóre osobniki bardzo szybko „siwieją” – maść się rozjaśnia. Przy rozjaśnionych umaszczeniach (płowa, beżowa, błękitna i ich odcieniach) może wystąpić rozjaśnienie pigmentu brzegu warg, nosa, oprawy oczu oraz jasna (bursztynowa) tęczęwka oka, nigdy jednak rybia, niebieska lub żółta (cytrynowa). Przy czym oboje oczu i ich oprawa winny być tego samego koloru.

Wielkość

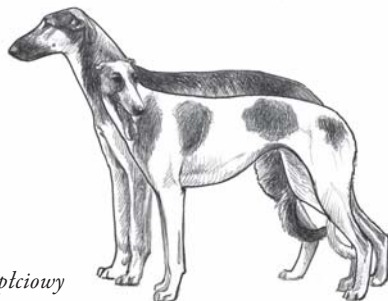
Pożądana wysokość w kłębie u suk: 68 – 75 cm, u samców 70 – 80 cm. Osobniki większe ponad optymalny wzrost są dopuszczalne pod warunkiem zachowania typowej budowy. Wzrost nieco mniejszy niż wzorcowy nie stanowi wady dyskwalifikującej pod warunkiem, że oprócz tego nie ma do psa innych zastrzeżeń.

Sylwetka - pies

Sylwetka - suka

Dymorfizm płciowy

Komentarz

Charty polskie są psami dużymi i głównie dzięki swej wysokości robią imponujące wrażenie. Mimo, że górna granica wysokości w kłębie suk (75 cm) jest większa niż dolna granica wysokości psów (70 cm), to na ogół psy są większe i potężniejsze.

Duża rozpiętość wzrostu od 68 do 80 cm podana w standardzie pozwala na znaczną tolerancję w ocenie wystawowej tego parametru. Oceniając wzrost nie wolno zapominać o ogólnej harmonii, zrównoważeniu ciała i kończyn, a także szlachetności, które u tego charta są najważniejsze.

U wszystkich ras psów obserwujemy naturalne tendencje do przerastania i traktuje się to jako element ewolucji. Nie są jednak pożądane osobniki zbyt przerośnięte.

Złe się dzieje, jeżeli zmniejszają się wymiary poniżej wzorcowych i charty polskie stają się drobniejsze, co częściej dotyczy suk niż psów. Należy wystrzegać się takich tendencji i dla zachowania typu korzystniejsza wydaje się rozsądna tolerancja psów w górnej granicy wzrostu, koniecznie przy zachowaniu harmonii budowy i dobrym ruchu.

Należy zwracać uwagę na to, aby osobniki przekraczające górną granicę wzrostu zachowały cechy charakterystyczne dla rasy i płci (dotyczy to przede wszystkim suk, które powinny mieć „suczny”, a więc delikatniejszy od samców wygląd). Pies przekraczający górną granicę wzrostu nie może być ani wysokonóżny, ani krótki, ani słabo ukątowany, czy nadmiernie ciężki i limfatyczny (o molosowatym wyglądzie).

Wady

Wszelkie rozbieżności z powyższym wzorcem powinny być uważane za wady powodujące obniżenie oceny, w zależności od stopnia wyrażenia.

Wygląd ogólny

- Wyraźnie inny stosunek długości tułowia do wysokości w kłębie.
- Kośćiec delikatny, słaby.
- Muskulatura słaba, budowa limfatyczna.

Głowa

- Zbyt wysklepiona partia czołowa.
- Bruzda czołowa zbyt wyraźnie zaznaczona.
- Stop wyraźnie zaznaczony.
- Cienki, spiczasty wierzchołek nosa.
- Zbyt wypukły grzbiet nosa.
- Przesadnie rozwinięte fafle.
- Szczęki słabe, przodozgrzyz lub tyłozgrzyz, znaczne braki uzębienia (za wyjątkiem P1 i M3).
- Oczy wylupiaсте.
- Uszy płasko opadające po obu stronach głowy.

Szyja

- Krótka, cienka. Głowa noszona przesadnie wysoko lub zbyt nisko.

Tułów

- Grzbiet wysklepiony już od kręgów piersiowych.
- Lędźwie zbyt silnie wysklepione.
- Klatka piersiowa płaska, płytka, mostek krótki, rękojeść mostka cofnięta tak, że patrząc z boku nie widać jej spoza krawędzi barku.

Ogon

- Ogon całkowicie zakręcony nad grzbiet, lub noszony na bok.

Kończyny przednie

- Stroma łopatką.
- Łokcie zwrócone na zewnątrz lub do wewnątrz.
- Francuska postawa.

Kończyny tylne

- Zbyt słabe kątownie.
- Postawa krowia lub beczkowata.
- Luźne palce.

Skóra

- Skóra gruba, luźna, mało elastyczna.

Umaszczenie

- Wierzchołek nosa i brzegi powiek różowe lub plamiste. Wyraźne rozjaśnienie koloru wierzchołka nosa i brzegów powiek przy maściach innych niż błękitna i beżowa.

Wady dyskwalifikujące:

- Nieuzasadniona agresywność, nadmierna bojaźliwość, ospałość.
- Oczy małe, trójkątne.
- Psy o wyraźnych fizycznych anomaliach lub wykazujące zaburzenia zachowania muszą być zdyskwalifikowane.

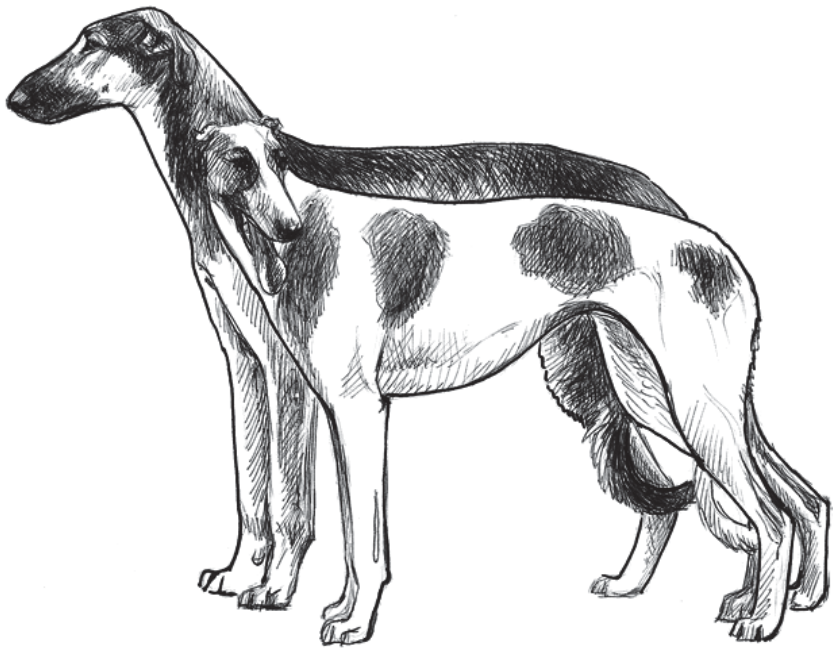
Uwaga

Psy muszą mieć dwa, równej wielkości widoczne jądra.

Komentarz

Pies, którego wygląd ogólny odbiega zdecydowanie od opisanego we wzorcu nie jest typowym przedstawicielem rasy. Wady typu są najpoważniejsze.

Wady anatomiczne powodują obniżenie oceny zależnie od stopnia ich wyrażenia do dyskwalifikacji włącznie.

POLISH GREYHOUND

The commentary presented below was prepared by judges from the breed's country of origin and represents the official stand of the Governing Board of the Polish Kennel Club.

Translation: Mrs. Peggy Davis.

Commentary translation: Hanna Gajewska.

Origin: Poland.

Date of publication of the original valid standard: 01.10.1999

Utilization: **Hunting dog not only for hare, fox, roe-deer and bustard, but also for the wolf.**

Commentary

The Polish Greyhound (Chart Polski) is a very old hunting breed. For centuries, a hunt with Polish Greyhounds was a favorite form of recreation among the Polish kings, magnates, and noblemen. Polish Greyhounds were valued especially for their utility. They were beloved by the nobility who kept them in large numbers, but their selection was conducted primarily on the basis of their utilitarian traits. In his 1890 work entitled "The Greyhound", Aleksander, Count Ubyasz advised nineteenth-century hunters and breeders to pay less attention to the exterior traits of the hounds, and more to the speed of the chase and the ability to catch their prey. He claimed that utility had fundamental influence on the appearance of the dog.

It remains a very important matter to retain in the Polish Greyhound such structure, proportions, and harmony of movement that would in no way detract from their agility. A beautiful Polish Greyhound in good condition should be able to start the chase at any moment.

CLASSIFICATION F.C.I.: Group 10 Sighthounds.
 Section 3 Short-haired Sighthounds.
 Without working trial.

Brief historical summary

The presence of the Chart Polski in Poland is attested since the 13th century; this breed goes probably back to Asiatic sighthounds of Saluki type. The Borzoi being unknown before the reign of Iwan the Terrible during the XVIth century, it is impossible, as claimed by the Russian author Sabaniejew, that the Chart Polski would be the result of interbreeding between the Greyhound and the Borzoi. The mention of the Chart Polski in the literature, especially the hunt-literature, is frequent and the iconographic representations are noticeably unvarying. This uniform general appearance in drawings and paintings proves, that, in spite of different interbreeding, the original aspect of the breed has remained unchanged up to the end of the XIXth century.

Commentary

The presence of the Chart Polski in Poland is attested since the 13th century; this breed goes probably back to Asiatic sighthounds of Saluki type. The Borzoi being unknown before the reign of Iwan the Terrible during the XVth century, it is impossible, as claimed by the Russian author Sabaniejew, that the Chart Polski would be the result of interbreeding between the Greyhound and the Borzoi. The mention of the Chart Polski in the literature, especially the hunt-literature, is frequent and the iconographic representations are noticeably unvarying. This uniform general appearance in drawings and paintings proves, that,

in spite of different interbreeding, the original aspect of the breed has remained unchanged up to the end of the XIXth century.

Commentary: From the available present-day sources we can suspect that the first sighthound-type dogs arrived in Central Europe with Asian tribes moving west during the Migration Period. This is confirmed by bone remains, dating back to the second half of the eighth or the first half of the ninth century, found during archeological digs near Cieszyn. The dogs were large, measuring about 70 cm at the shoulder. Asian-type sighthounds surely arrived on the lands of the Polish Piast dynasty a result of trade and diplomatic relations with the East, and also as a result of wars, as Russian territories in the first half of the thirteenth century were under Tartar occupation, and the Tartar Invasions of 1240-1241, 1259-1260, and 1287-1288 reached all the way to Silesia.

Sighthounds are mentioned in historical municipal and land court records from many parts of Poland (regions of Greater Poland, Kujawy, Brześć, and Mazovia). It is unknown, however, whether the court proceedings concerned the dogs themselves, or damage caused by them.

The oldest mention of the Polish word 'chart' (sighthound) comes from the fifteenth century, specifically the year 1404. This is reported by the historian, Jagiellonian University professor, and Academy of Sciences member, Franciszek Ksawery Piekosiński (1844 – 1906) in his work about fifteenth-century court records. The Dictionary of Old Polish, written by the linguist, professor at Lvov and Jagiellonian Universities, and creator of Polish dialectology, Kazimierz Nitsch (1874 – 1958), and published in 1953-1955, confirms how very popular Polish Greyhounds had been in old Poland. This dictionary lists as many as 19 different terms for the Polish Greyhound used in fourteenth-century manuscripts.

Another important document, published in 1405, is the Treaty on Spelling, by Jakub Parkoszowicz (aka Parkoszow son of Żurawica, president of the Cracow Academy and a Cracow canon, d. 1455). When discussing the Polish pronunciation of 'ch', he gives the word 'chart' (Polish for sighthound, spelled by him in a foreign manner as 'chaarth') as one of only four examples, among such popular words as 'chleb' (bread), and 'chrust' (brush, kindling).

The first image representing a Polish Greyhound-type dog is a woodcut in a book about the necessities of farm life by Piotr Crescentym (1230-1320), an Italian naturalist and doctor. A Polish translation was published by U Heleny Florianowej in Cracow in 1549. Anzelm Gostomski provided the first detailed description of the dogs in a book about hunting written in 1600 and published in 1690 in Poznań.

Queen Jadwiga (Hedwig d'Anjou, ca. 1373-1399), wife of King Władysław Jagiełło (Ladislas II, Jogaila), was also a dog lover. Her alabaster sarcophagus at the Wawel Cathedral in Cracow, with a beautiful sighthound at her feet, was created as a symbol of faithfulness at the end of the nineteenth century by Antonii Madeyski.

*The breed blossomed in the sixteenth and seventeenth centuries, when the Polish-Lithuanian Commonwealth stretched from the Baltic to the Black Sea. The Commonwealth included huge steppes east of the Dnieper River, populated in large part by Poles, which were excellent grounds for hunting with sighthounds. There, the Western culture, represented by Poles, met the Eastern culture of the Tartars and the Turks, and a mixed style of hunting using both scent and sighthounds was born. This style was unknown anywhere else, and depended on the scent hounds flushing out the game from the forest into an open field, where the sighthounds would course it. The Poznań Governor Jan, Count Ostroróg (1565-1622), in his book *Hunting with Hounds* (1618), first described hunting with Polish Greyhounds.*

*Jan Chryzostom Pasek (1636-1701) owned Polish Greyhounds, and wrote about them in his famous *Memoirs*, published in 1836. The book covers the years 1656-1688 and in particular talks about the author's life as a landowner in 1667-1688, providing a record of Sarmatia lifestyle.*

*The painting *Ladislas IV* near Smoleńsk, painted shortly after 1634 by an unknown painter and hanging in the National Museum in Warsaw, shows a short-coated dog with a tucked up belly and sharply pointed, folded ears.*

Also in the Warsaw National Museum, we can find a clear image of a small, short-haired sighthound in the seventeenth-century painting *Family Portrait* by Teodor Bogdan Lubieniecki (1654-ca. 1720). This kind of sighthound appears frequently in the paintings and drawings by Jan Piotr Norblin, a French painter who resided in Poland in 1774-1804. One of them is his 1791 oil canvas *Praga Marketplace*, which hangs in the National Museum in Poznań. Juliusz Kossak's paintings *Smoleńsk Relief* and *The Conquest of Smoleńsk* also contain images of Polish Greyhound-type dogs.

The eighteenth and nineteenth centuries were a period of continuous wars and major economic crises. However, the Polish Greyhound survived even those hard times, and was still very popular in the nineteenth century. This is evidenced by the many descriptions in both specialized literature (canine and hunting), and in fiction, including the epic *Pan Tadeusz* by national bard, Adam Mickiewicz.

In 1895, *La Nature* published an article describing Russian Grand Duke Constantine Pavlovich's visit to France. The Duke owned shorthaired sighthounds; the breed was "introduced to Russia from Poland by False Dmitri I around 1605". Nicholas Nikolaevich (1856-1929), the commander in chief of the Russian armies and son of Grand Duke Nicholas Nikolaevich, also owned Polish Greyhounds, as evidenced by documents from 1895.

Nineteenth century hunting literature often mentions the Polish Greyhound as "our greyhound" or "common greyhound". These dogs were bigger, stronger, and somewhat longer-coated than the usual Greyhounds. They were used to hunt hare, foxes, wolves, and deer. Such hunts were a favorite pastime of the nobility, and thus the dogs were kept in almost every country estate. Pairs of hounds, trained to cooperate, were used to hunt together – such a pair was called a "smycz" (leash). Three hounds together were also used.

An exact description of the Polish Greyhound, including a drawing of the dog and a discussion concerning the dog's training, preparation for hunting, and the hunting process, appeared in 1823 in the quarterly *Sywan*, published in Warsaw. Its author was Wiktor Kozłowski.

Descriptions of the sighthounds can be found in two classic positions of Polish hunting literature from that era: *Learning to Hunt in Two Volumes* (1823-1825) by Ignacy Bobiński, and *A Guide for Hunters* (1839) by Jan Sztylek.

Another description of the Polish Greyhound can be found in an 1865 book by Walerian Kurowski, entitled *Hunting in Poland and Lithuania*: "Sighthounds are a completely separate type of dog, used for coursing hare in the open field. They are bigger than pointers, leggy, long, with a tucked-up belly, strong hindquarters, pointed muzzle that is longer than in all other dogs, and a long tail. They have exceptional eyesight and speed, but are far less clever than other types of dogs. There are several sighthound breeds, such as our national greyhounds in various colors but for the most part smooth coated. Among them we can frequently find individuals that would challenge a hare to a fight, which would be rare among foreign sighthounds."

Maryan, Count Czapski (1816-1875), agronomist, breeder, and the author of *General History of the Horse*, a work of global significance published in 1874, devoted several of its pages to hunting dogs used on Polish lands. Among such dogs he also mentions sighthounds. Because his description faithfully portrays the customs of that era, we quote it here fully: "Sighthounds can be shaggy, like those from Wallachia and Crimea, or fuzzy, with medium-length, not too curly hair and a more or less tufted tail, like those brought over from Turkey and Hungary, and finally completely smooth, and it was the latter ones that were so favored in Poland, that to this day they are regarded by the hunters as a pure Polish breed. These smooth sighthounds are distinguished by their flat, short, and shiny coat, most frequently black or white, a thin tail, and a broad loin. It is the fastest variety, and the boldest. It was a rare hare – and it would have to be a gutsy one – that could escape the Polish Greyhound, and no wolf could fight with a leash [pair] of such dogs."

In 1880, Aleksander, Count Ubycz, with the help of the Polish Hunter, published a work called *Chart [The Sighthound]*, devoted entirely to the Polish Greyhound. Just one year later, Marcelli, Count Tysz-

kiewicz published his own version, a polemic with Ubysz on the subject of the utility and training of our greyhounds. Both works contain extremely detailed descriptions of the conformation, character, hunting methods, as well as training of Polish Greyhounds.

Leonid Pavlovich Sabaneev, in his *Nature Calendar* (1892), writes about the Polish Greyhound in such detail that the description could serve as a breed standard: "The coat is thicker on the trunk and legs – 2 cm in length. On the thighs, tail, and withers, traces of a longer coat are preserved. [...] various colors found, blue, rarely completely white."

Painters have also found the Polish Greyhound's charm irresistible. Polish Greyhound-type dogs appear in the works of such painters as Juliusz Kossak, Józef Brandt, Alfred Wierusz-Kowalski, Jan Piotr Norblin, Lucjan Siemiński, Jan Wildens, Jan Chelmiński, Chrystian G. Geissler, Henryk Rodakowski, Ignacy Zygmontowicz, and others. One can find them in the woodcuts of Stanisław Mastowski.

Stanisław Witkiewicz (1851-1915), the father of Stanisław Witkiewicz "Witkacy" and a man whose work was especially connected with people and nature, remembers a hunt with Polish Greyhounds as follows: "Hunt with sighthounds was one of our favorite pastimes. It has a unique charm and relationship with the Polish temperament [...] we didn't learn it from anyone; it is both in form and content specifically Polish, imbued with the essence of our land and our soul".

Toward the end of the nineteenth century, the number of hunts with sighthounds decreased. The Polish Greyhounds retained their popularity somewhat longer near the eastern frontier, where the local people called them "Borzoi Sighthounds" or "Polish Borzois".

Polish Greyhounds are mentioned by Sergei Sergeevich Bezobrazov in a Russian encyclopedia published in St. Petersburg in 1891, and by Stanisław Rewieński in his 1899 book *The Dog: Its Varieties, Breeds, Raising, Maintenance, Utility, Training, Illnesses, and Treatment*.

The influence of the Polish Greyhound on the development of the Russian Sighthounds is also worth mentioning. The Polish hounds arrived in Russia during military interventions in support of the False Dmitri's, who were active in Russia in 1604-1610, and who were hunting enthusiasts. The outstanding Russian zoologist and dog and hunting expert, Leonid Pavlovich Sabaneev, mentions that already in the seventeenth and eighteenth centuries Polish Greyhounds enjoyed the recognition of Russian hunters, who owned them and cross-bred them with other types of sighthounds.

An interesting correspondence between two Russian boyars, Semyon Andreyevich Soltikov and Artemy Petrovich Volynsky, has survived. From it we learn that the Polish ambassador Zawisza, residing in St. Petersburg, owned a Polish Greyhound. The two boyars were planning to use it, breeding to it Soltikov's Polish Greyhound bitch of an unknown name, and Volynsky's bitch, Alegra.

These were times when, in 1772, 1793, and 1795, as a result of agreements between Russia, Austria, and Prussia, Polish territory was partitioned among those three nations, with significant sections absorbed by Russia. Sabaneev also mentions the increased influx of Polish Greyhounds into Russia during the Napoleonic Wars of 1800-1815, and after the Polish November Uprising of 1831. The defeat of the January Uprising of 1863-64 certainly enriched Russia with a large group of our greyhounds.

In the period between the World Wars, Maurycy Trybulski wrote about Polish Greyhounds in his 1928 book, *Dogs, Breeds, Breeding, Training, and Treatment*, and Ignacy Mann wrote about them in the 1939 work, *Breeds of Dogs: Origin, Standards, and Utility*. More recently, in 1984, the French expert sighthound fancier and investigator, Xavier Przędziecki, published "Le destin des levriers", in which he describes, among others, the Polish Greyhound, its origins, and history.

A comprehensive work entitled "Le chart polski" about the conformation of the Polish Greyhound was developed in 2002-2003 by two Belgian judges, Françoise Duponcheel-Vandenbussche and Philippe Duponcheel.

Prior to World War II, hunts with sighthounds were allowed only on grounds of over 2000 hectares. In southern Poland, hunts with Polish Greyhounds were conducted mainly in the Kielce, Radom, and

Tarnobrzeg regions. The last bastion of Polish Greyhound breeding in that area was then the Niemojewski estate in Oleszno Kieleckie.

Polish Greyhounds managed to survive the most difficult period of World War II and the years that followed thanks to the pre-war enthusiasts and hunters, who still bred them. Despite the imposed ban on hunting with sighthounds and the stiff penalties for breaking the ban, single hounds kept hidden by poachers, among others, survived until the early 1970s.

In 1971, Maciej Mroczkowski discovered information about Polish Greyhounds living around Rostov-on-Don, formerly Polish areas then incorporated into the Soviet Ukraine. These dogs were the descendants of the Greyhounds taken during the October Revolution from the then-Polish land estates. They ended up in the Soviet collectives, where, because of their value as hunters, they continued to be bred maintaining breed purity. According to the estimates of Russian dog experts, there were up to a few hundred Polish Greyhounds living in the Ukraine at that time.

In 1972, the weekly Przekrój published Maciej Mroczkowski's appeal to save our greyhounds in the Ukraine, as they faced extinction due to a new law forbidding hunting with sighthounds in the USSR. Stanisław Czerniakowski bought two bitches, Tajga and Strielka, and a dog, Elbrus, and brought them to Poland. Elbrus and Tajga became the sire and dam of the first Polish post-war litter of Polish Greyhounds (born on March 21, 1974) to be included in subsequent pedigrees.

In the beginning, the authorities of the Polish Kennel Club did not support the initiative of recreating the breed. This was due to the reluctance of the Soviet dog fancy officials, and even their protest against the recognition under the name 'Polish Greyhound' of an old breed of dogs, numerous encountered in the formerly Polish, but now Soviet, territories. Fortunately, there were breed fans who wanted to own and breed Polish Greyhounds. More litters were born. Many enthusiasts got engaged in the popularization of the Polish Greyhound, among them Małgorzata and Izabella Szmurło, whose Cellerimus kennel operates to this day.

The uniform images of Polish Greyhounds in paintings over the course of two centuries testify to the fact that the appearance of their ancestors had been well preserved. The Greyhounds in nineteenth century paintings look identical to Prince Janusz Radziwiłł's dog in the mid-seventeenth century paintings and sketches of Abraham von Westerfelt (the painter accompanied Radziwiłł on his Cossack expedition in 1651).

In 1978, Hanna Lipińska published an interesting article about Polish Greyhounds in Pies (1/153) [Dog], the official magazine of the Polish Kennel Club. In it, she compared the dogs appearing in the paintings of Juliusz Kossak with living dogs. The Finnish artist Nina Turunen compared photographs of contemporary Polish Greyhounds with those pictured in old painting, proving that their appearance had not changed in the subsequent 200 years.

Early owners of Polish Greyhounds contributed to popularizing the breed by showing their own dogs at dog shows. A breed standard was developed based on the available literature and iconography, and on January 25th, 1981, a Preliminary Stud Book was created, with nearly 30 entries. A similar number of dogs were presented at the First Polish Greyhound Specialty Show in Poznań, where three generations of the breed were presented. A year later, the Preliminary Stud Book already contained the names of 60 dogs. The FCI gave preliminary recognition to the breed during the General Assembly in Helsinki in 1989. Following a review and evaluation of the population, the FCI finally recognized the breed at the European Dog Show in Poznań in 2000, thereby giving the Polish Greyhounds the right to CACIB.

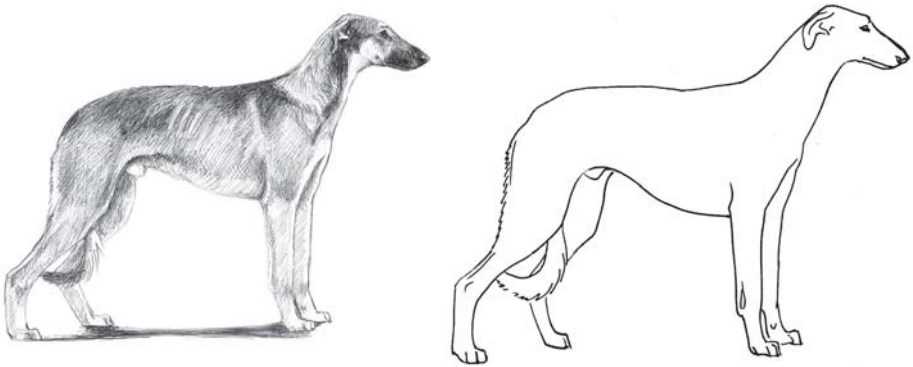
Polish Greyhounds are bred in almost all European countries (Finland, Sweden, Norway, Denmark, Netherlands, Belgium, France, Italy, Germany, Hungary, Czech Republic, Slovakia), as well as in the United States and Canada.

The Polish Greyhound Club has been active in Poland since 1984.

General appearance

The Polish Greyhound is a dog of great size, powerful, muscular, definitely stronger and less fine in shape than the other short-haired sighthounds (he must not, however, be heavy nor lethargic). In his appearance, he is similar to the Asiatic greyhound who is his ancestor. The strong frame, the short coupled body, the distinctly visible musculature and the powerful jaws show that this dog has been used for hunting in the difficult conditions of the Polish climate. The expressive eyes, with a lively and penetrating look, play an important role in the general aspect of the Polish Greyhound.

Commentary

The outline of the Polish Greyhound as viewed from the side starts at the pronounced tip of the nose and runs along the top of the muzzle, through the barely marked stop, to the flat top of a lean head which is carried high (but not pointing upwards). It then moves through the prominent and long neck line, the slightly marked withers, a straight back slightly raised over the loins, to a falling, long croup and a long, low-set tail curved upwards as a sickle or forming a ring at the tip.

In the back, the outline is formed by the long hind legs, which are placed slightly towards the back and markedly angulated at the stifles, with hocks somewhat let down. It then moves smoothly into the line of the tucked-up belly and the long sternum.

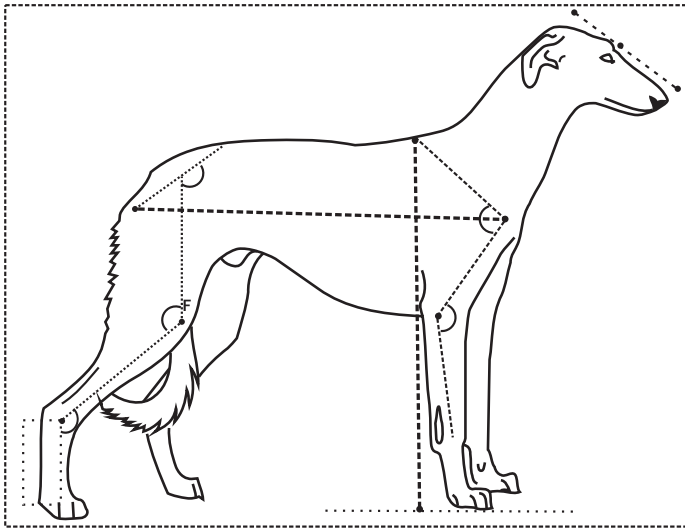
The sternum reaches down to the point of the elbow, which makes the chest deep. The point of the sternum (manubrium) protrudes beyond the point of the shoulder. In front, the outline is formed by the forelegs, which are equally as long as the hindquarters, then a slight forechest, the lower line of the neck, and finally the front part of the muzzle.

The Polish Greyhound is a large, lean dog that is strong, muscular, and short-coupled. It should be balanced. Its body shape can be enclosed in a somewhat elongated rectangle. It is the embodiment of speed and agility, but its appearance should demand respect. Its considerable musculature and well-developed jaws testify to its value as a hunter. The males are taller, heavier, and more strongly built than the females; however, Polish Greyhounds that are too heavy or loose-skinned are undesirable. It is supposed to be a dog that is not only noble, showy, and presentable, but also fully utilitarian.

Important proportion

The proportion of the length of the body in relation to the height at the withers should be 10,2-10,3:10.

Commentary

When analyzing the body proportions we should bear in mind the lengths of the head, neck, body, and limbs, as well as the depth of the chest. The proportions described by the standards should be evaluated looking at the dog in a standing position. The desired ratio of the length of the body to the height means that the corpus is slightly longer than the height at the withers. The dog can be inscribed into a horizontal rectangle. One should remember, however, that the Polish Greyhound should not be overly long. It cannot be a short-legged dog.

The outline of the Polish Greyhound seems longer than the suggested ratios because of the prominent forechest and full, muscular hindquarters. In the correctly built Polish Greyhound the height from the ground to the elbow is 54% of the height at the withers. Polish Greyhounds with different proportions are less typical. Other important proportions are the ratios between the length of the muzzle and the length and width of the skull, as well as their proportion to the length of the neck and the height of the dog.

Behaviour/temperament

The Polish Greyhound is self-assured, confident, reserved and brave. When hunting he is fast, very skilful and untiring. In action, he reacts quickly and brutally

Commentary

The Polish Greyhound is brave and decisive. It is reserved and wary of strangers. However, it may not be fearful or show unwarranted aggression. It chases everything that moves, regardless of whether it is an animal or pieces of paper or leaves carried by the wind. Its prey drive means that it is very successful at lure coursing, both at the track and in the open field. In Poland there are also trials involving teams of two or

three Greyhounds which test their predispositions. They involve chasing a lure in natural field conditions. The dogs start in pairs and are released from leads in response to a clear signal from the starter, while the start of the lure is not visible to them. The readiness to start the chase, its effectiveness, and the dogs' game-ness and bravery are judged, as well as the ability of the dogs running together to cooperate and work as a team. Points are awarded to each team, not to individual dogs.

The Polish Greyhound, a seemingly gentle dog, is, however, a dog with a marked territorial and protective instinct, intelligent and quick on the uptake, but independent. Its character must be appropriate for the purpose – the hunt – for which it was originally bred. It is a dog ready for quick, fierce action.

Like all sight hounds, it has excellent eyesight, but unlike other sight hounds, it can also use its nose when it needs to.

Head

Strong, lean and long.

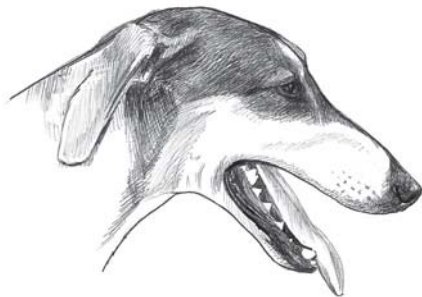
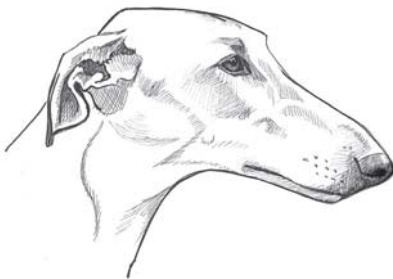
The proportion of the length of head in relation to the height at the withers is

- in the males 37-39: 100.
- in the females 36-38: 100.

The length of the muzzle in relation to the length of the skull is 1: 1, but the muzzle may be slightly longer.

The proportion of the width of the head at the zygomatic arches' level in relation to the length of the head is about 38: 100.

The desirable proportion of the perimeter of the muzzle in front of the eye sockets in relation to the length of the head is about 80: 100.

Commentary

The size of the head of the Polish Greyhound should be proportional in relation to the body, with clearly chiseled musculature and bone. The head viewed from above should resemble a wedge; it should be long and fairly narrow, with an evidently broader skull. Seen from the side, the length of the muzzle is proportional to the length of the skull, with heavy (for a greyhound) bones of the jaw, both the maxilla and the mandible; this allowed the dog to grab and choke wolves. The streamlined shape of the head is the result of only slightly arched zygomatic arches. The head gradually joins the long, muscular neck without an evident point where the head ends and the neck begins. The neck just behind the head should be sufficiently muscular and broad that, when viewed from the side, it encompasses the whole base of the skull.

Cranial region

Skull: The upper part of the skull should be flat, the frontal furrow slightly pronounced and of a desirable depth of 5 mm; frontal bones and superciliary arches are lightly marked. The lateral lines of the skull should blend in perfectly with the lateral lines of the muzzle.

Stop: Naso-frontal depression very lightly marked.

Commentary

The top of the skull is nearly flat in its central plane and falls gradually towards the sides of the head and the superciliary arches. A skull that is flat but narrow on top with excessively developed sides is a fault. The planes of the top of the muzzle (a slight "Roman nose") and the top of the skull are somewhat divergent, but nearly parallel.

A domed skull with an overly deep and wide furrow is a fault, as are prominent, protruding cheeks joining a disproportionately narrow or pointed muzzle.

Facial region

Nose: Black or dark, large, projecting above the lips.

Commentary: *The large nose, clearly projecting above the lips, is a characteristic trait, and the tip of the nose is below the line of the muzzle. The color of the nose, the lips, and the eye setting is important. According to the standard, black is desirable, but in the case of dogs that are blue or beige, it should be appropriate to the dog's coloring. Only spots totally devoid of pigment (pink), clearly separated from the rest of the dark nose, should be faulted.*

Muzzle: Strong, tapering towards the nose so gently that it does not give the impression of being pointed, but of rather being blunt for a sighthound. The position of the nose desirably somewhat below the upper line of the muzzle. The upper lines of the muzzle and the skull should be slightly divergent.

Commentary: *The muzzle should be massive, its lines and sides almost parallel, not tapering too strongly, and under no circumstances appearing pointed. The mandible should be thick, with a marked "chin", and it should not be delicate. A narrow muzzle and a narrow, weak, and poorly visible mandible are faults. Equally undesirable are loose lips hiding the mandible. Other faults are: too massive a mandible or maxilla and fleshy, hanging lips. A "Roman nose" adds beauty to the Polish Greyhound's head.*

Lips: Lips fully defined, clean without excess; in the first part of the muzzle, they may form a minor fold covering the pigmented borders of the lower lip, but are never pendulous and do not hide the lower jaw.

Commentary: The lips of the Polish Greyhound should lay flat but not be overly tight. On the other hand, they should not hang or form flews.

Jaws/Teeth: Jaws and teeth strong. Scissor bite, pincer bite acceptable.

Commentary: The scissor bite is preferred. The teeth should be spread evenly along the whole line of the gums. The incisors should be aligned so as to resemble a gentle arch. The sides of the mandible converge gently toward the front without a significant narrowing around the canines. The canines should be long and large and set in such a way that they don't injure the gums or the palate. The premolars (with the exception of the crushers) are small and loosely arranged. Missing first premolars or third molars are not a fault.

Eyes: Dark eyes desirable. According to the dog's coat, the iris is of a shade going from dark brown to amber colour. Eyes are expressive, rather large, set slightly oblique (almond-shaped). The expression of the eyes must be characteristic: lively and penetrating.

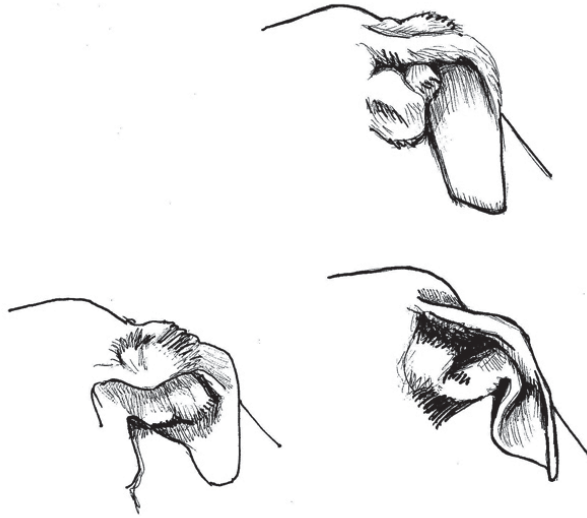

Commentary: The eyes are fairly large, almond-shaped, and set somewhat obliquely to the line of the long head. Eyes that are clearly small and set deeply, with a small slit through the eyelids, are undesirable. Small, triangular eyes, or eyes that are round, too prominent, or protruding are faulty. The eyes of the Polish Greyhound express curiosity, but also a good deal of reserve. The gaze is not especially gentle or ingratiating, but rather sharp and piercing. The color of the iris corresponds to the coat color. Yellow eyes are a fault.

Ears: Of medium size, quite narrow; when laid forward their tips easily touch the inner angles of the eyes. Set at eye level. The auricle of the ear has a relatively soft cartilage; the ears give the impression of being quite fleshy.

Admitted ear carriage:

- Folded backwards, touching the neck,
- roof shape position,
- in a state of excitement, ears fully erect, or with the tips slightly bent forward.

Commentary: In the Polish Greyhound, the base of the ear is set obliquely relative to the line of the eye opening, and parallel to the top line of the neck. Ears that are folded and touch the head and neck are desirable. Thanks to strong musculature and relatively soft cartilage, the auricle of the ear is very mobile. When straightened, the ears are quite large, but when folded, they appear much smaller.

The ear carriage and type of fold create the expression of the head. Most frequently, the ears are carried in one of three ways:

- folded backwards, touching the neck;
- roof shape position, where half the ear from the base points sideways, while the other half falls forward;
- fully erect (standing) – this type of ear carriage does not enhance the appearance of the Polish Greyhound.

Less desirable are light ears, with thin, overly delicate cartilage, ears that are too large, heavy, and flatly touching the head with the inner edge, as well as ears that are too heavy for proper rose ear carriage.

Neck

Long, muscular, powerful, oval in profile, rising gently from the line of the withers. Head carriage rather high (the Polish Greyhound, at rest, carries the head slightly lower than the Greyhound).

Commentary

The neck of the Polish Greyhound should be long and muscular. It widens toward the trunk, which it joins through slightly marked withers. The neck really is long, especially since the absence of vertebral processes in the thoracic vertebrae doesn't visually elongate it and doesn't shorten the back. The neck is not set very high. The Polish Greyhound is a proud dog and carries its head high, with the neck stretched upward but also forward. The lowering of the head precedes the start of every run, including the trot at a dog show. A swan neck that is too thin and poorly muscled is a fault.

The appearance of overly high neck carriage is often exacerbated by incorrect show handling, where the handler tries to force the dog to carry its head very high.

A neck that is thick and short in relation to the head and the body is a fault. The head, neck, and a long tail balance out the picture of the moving dog.

Body

In the free standing hound, the height at the withers should be equal to the height at the summit of the croup.

Commentary

The body of the Polish Greyhound is characterized by a large, capacious chest, as the body of the animal during exertion demands not only muscle fitness and flexibility, but also a well developed breathing apparatus. The Polish Greyhound is characterized by small mass relative to its size, and by its streamlined shape. Looking at the Polish Greyhound one gets the impression that it is skinny, as the outlines of the ribs and the hucklebones are clearly visible under the skin. This lack of fat tissue reduces body mass, but improves thermoregulation during running. The short body coat serves the same purpose. In the silhouette of the Polish Greyhound it is important to reduce the belly mass – this moves the center of gravity forward and benefits the biomechanics as the dog attains maximum speeds. The line of the body flows gently from the hucklebones into the outline of the hindquarters. The condition of the Polish Greyhound must not give the impression that the dog is poorly muscled.

Withers: Small, but marked.

***Commentary:** The correct withers of a Polish Greyhound may not be flat, but should not be excessively marked, either. The withers should be visible, which means that the topline of the neck flows through marked withers into the topline of the back. The withers of the Polish Greyhound do not visually extend the neck. The shoulder blades are placed approximately two finger widths from each other – such placement increases the capacity of the chest cavity. The absence of a marked withers and a sudden transition of the neck into the back, or a dip in the topline behind the shoulders represent faults of the anatomy.*

Top line: Straight in the thoracic part, gently arched in the lumbar region. In the females an almost straight topline in the lumbar region is not a fault.

Loin: Wide and muscular.

***Commentary:** The back should be straight, broad, and well-muscled, and the lumbar part should be gently muscled and then sloping downward. An excessively arched back is often accompanied by a poorly*

set pelvis, which causes the hind legs to be “under the dog”. Bitches may have a straighter back. The back should be broad and well-muscled. Broad, tightly coupled, well-muscled, and arched loin visually shortens the dog, which is additionally shortened by characteristically elevated hucklebones. The length of the body comes more from the thoracic vertebrae than from the lumbar vertebrae. Loins that are long or narrow are undesirable.

Croup: Oblique, gently slanting, long, muscular and wide; points of hip bones wide apart, (the width between the hip bones represents 12-14 % of the height at the withers.)

Commentary: The croup must not be too steep, as that would detract from movement. The Polish Greyhound is a strong, fast, and efficient dog. It must therefore have a croup that provides strength and speed, but also stability. It is slightly sloping, broad, long, and well muscled.

Chest: Thoracic cage very spacious and well let down (the ideal is a ribcage reaching the point of the elbow in the sternal region), moderately wide seen from the front; the ribs should be well sprung towards the rear, clearly arched but not barrel-shaped. Long ribs, placed obliquely in relation to the spinal column. Sternum long.

Commentary: The role of the chest is to accommodate a heart and lungs of sufficient size so their capacity is appropriate for a sprinter. The large capacity of the chest depends upon its depth down to the elbow, the length of the sternum, and the spring of the last ribs.

The chest muscles of the Polish Greyhound should be well shaped and felt through the skin. The oblique positioning of the ribs in relation to the spine enables a quick increase in chest capacity when needed (in a gallop).

The shape of the chest in the Polish Greyhound is quite characteristic because it is narrow in front and widens toward the rear. It may not be short, flat, or overly broad.

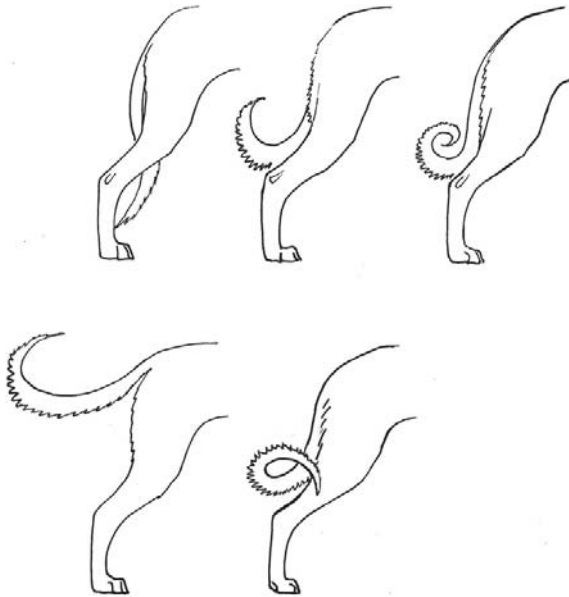
The manubrium is relatively short and doesn't form a clearly defined forechest. We should note, however, that it should be possible to feel the manubrium, and the sternum itself should be long. A shortened sternum is incorrect.

A shallow, narrow chest with a shortened sternum is a fault.

Belly: Tucked up.

Commentary: The belly of the Polish Greyhound is tucked up, which gives the dog a short digestive system with small capacity, adapted to the consumption of small quantities of high-energy food. The bottom line of the chest is formed by an elongated sternum, reaching past the midpoint of the torso. The extension of that line is the line of a well tucked up belly, underscoring the narrower loin section and the upper part of the hind leg.

Tail: Feathered, long, strong at the base, at rest carried low; the tip of the tail should be in the shape of a sickle curved upwards or forming a complete ring. Sometimes, while at rest, the tail may be hanging straight down, but never so excessively like a cow's tail. On the move, the tail may be carried higher, but the base of the tail should not be carried higher than the level of the loin.

Commentary: *The tail at rest is carried low; it can even be completely lowered down. It is long and makes the impression of being too long in relation to the whole of the dog. The tail extended to its whole length should reach half way down from the hock. A dog that is moving or interested in something carries its tail higher. The end of the tail should be curved upwards in a sickle shape or form a ring. It is significant how the base section of the tail is carried, as it must not be raised above the back. The base of the tail should form an extension of the line of the back. It is important that the tail should not be thrown over the back and that its base section not be carried too high. It is not a fault for the Polish Greyhound occasionally to carry its tail pointing straight down or curved slightly to the side. The brush on the tail is characteristic of the Polish Greyhound. It should be clearly visible, and the hair that forms it should be fairly dense and stiff. A frequent fault is brush that is too short, almost invisible, or too soft or wavy.*

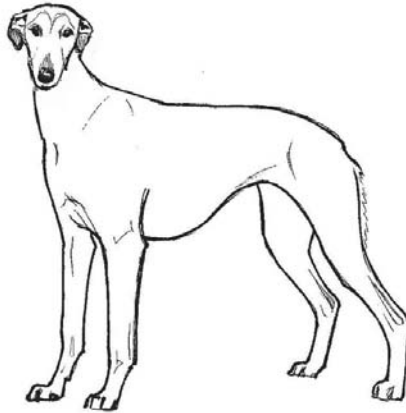

Limbs

Commentary

The limbs of the Polish Greyhound should be long, lean, and well-muscled, with strong, but not overly powerful bone.

The musculature is evidently lean. Massive muscles with broad, short bellies are not proper in the Polish Greyhound, as the animal must have endurance when running and cover long distances with ease – hence its leaner build. The muscles should, however, be clearly outlined. The fore and hind quarters must not be overly angulated.

Forequarters: Forelegs long, lean, muscular, not too wide apart; seen from the front parallel.

Forearm: Long; the proportion of the distance from the point of the elbow to the ground in relation to the height at the withers should be of about 54% and be balanced so that the hound does not give the impression of being excessively high on the leg.

Pasterns (Metacarpus): Slightly oblique in relation to the ground.

Forefeet: Oval; toes tight, well arched.

Commentary: *The forequarters are lean and well muscled, especially around the shoulder blade. The pasterns and wrists are rather short as compared with the forearms. Viewed from the side, the pastern is set somewhat obliquely toward the front, which allows for better shock absorption, especially during turns. Efficient and rhythmical trot with good drive from the hindquarters depends upon correctly set shoulder blades and proper shoulder angulation. The angle of the shoulder must not be too obtuse, so that the front angulation is not overly straight.*

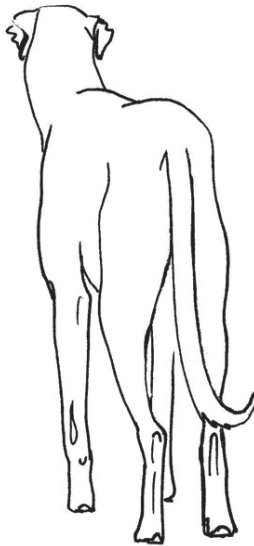
The straight and parallel setting of the forequarters as seen from the front is very important. Forelegs that are set too close to each other or too far apart are a fault, as are loose or excessively tight elbows, and feet towing in or out. The toes should be tight, well arched, springy, and not overly long.

Hindquarters: Long, muscular, quite well angulated, slightly standing towards the back and set slightly wide, but definitely less so than in the Greyhound. Seen from behind, the legs should be parallel.

Lower thigh: Long.

Hock: Strong.

Hind feet: Oval, slightly longer than the front feet; toes tight, compact.

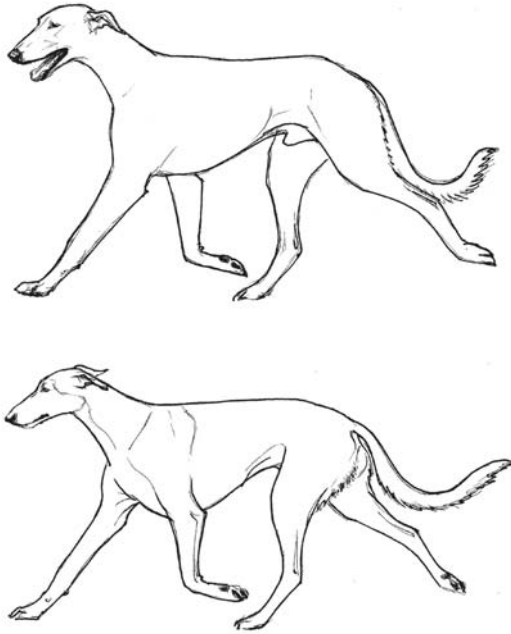

Commentary: *The hind legs of the Polish Greyhound should not move too wide apart. When standing, they should also not be set wide apart but be parallel when viewed from behind. They are long, strong, and very well muscled. The bellies of the muscles are long, which allows for relentless pursuit over long distances and in difficult terrain. The well let-down hock and a relatively short metatarsal is a natural adaptation that allows the Polish Greyhound to make sudden turns. The limbs are angulated in such a way that they remain a bit "behind the dog", which allows the animal to rest its weight on them securely.*

When showing the Polish Greyhound, one should not force the dog to set its feet too far back or too far to the sides.

Gait/movement

The movement must be flowing and energetic; the appropriate angulation of the fore- and hindquarters allow an extension of the leg forward in a long and ground covering stride at the walk as well as at the trot. The sighthounds led slowly may pace, but with acceleration of the speed, they should get back to the normal diagonal movement. The action of the hind legs is one of the characteristics; they can be placed on a single straight line while on a slow trot, which is not a fault.

Commentary

The movement of the Polish Greyhound should be energetic, its stride – fluid and long.

The dog in motion gives the impression of power, but also of lightness. When moving at a fast trot, many Polish Greyhounds move their hind legs in such a way that, viewed from the back, the left and right feet are placed not side by side, but in line with each other – this is not a fault. However, even slight crossing over of the left and right feet is a fault.

To achieve the correct trot it is necessary that the reach and drive be balanced, that is, the front and hind legs must strive for the same stride length. Shortened stride is always a fault of the movement apparatus. Any crossing of the limbs, either front or rear, is also a fault.

It is also a movement fault to raise the front limbs too high in a hackney gait or goose step. Polish Greyhounds, when led too slowly, sometimes pace, which is not a fault as long as it corrects to a normal trot with increased speed.

Because the Polish Greyhound's gait is narrow when viewed from behind, overall balance is important. This means primarily the coordination of the limbs, but the head, neck, trunk, and tail also contribute in keeping the dog aligned with the direction of its movement. Too much swaying of the body is a fault – this can be observed during movement when looking at the line of the lifted head, neck, back, and tail. One should also note whether the dog tends to drift to the left or right (crab walk).

Skin

Well fitting, elastic

Commentary

Well-fitting to the body, elastic and tight skin reveals a clear outline of muscle and bone structure. Throatiness and overly developed subcutaneous tissue are major faults.

Coat

Hair: Coat springy to the touch, rather harsh, not « wired-haired » but not silky either. Of variable lengths over all the body. On the withers the coat may be longer, shorter on the sides; it is on the sternum and the legs where it is the shortest. The hair on the abdomen is more delicate, more sparse. At the buttock and along the whole underside of the tail the hair is longest but still also harsh, forming modest breeches and a brush.

Commentary: The Polish Greyhound is a short-coated dog. Its coat must provide protection against dampness, wind, rain, and frost. It is composed of two layers: a dense undercoat (especially thick in the winter), and an outer coat. In the summer the coat is not as abundant as in the winter. On the neck, withers, croup, breeches, and tail it is always harder.

The hair length differs on various parts of the body. The head and the ears are covered with very short hair, quite soft and lying flat. On the neck the hair is slightly longer; it is harder, strait and flat. On the body the hair is hard, somewhat rough to the touch, and it is the longest on the withers and back. It becomes shorter and softer on the sides, and it is sparsest under the chest, on the belly, and on the insides of the thighs. On the limbs the hair is stiff, short, and smooth. A dense, hard brush on the tail is desirable, as are similar breeches on the thighs. These become sparser during the warm seasons and are most abundant during late fall and winter.

The coat should be smooth and straight over the whole body, although on the withers and back, where it is the longest, slight waves can sometimes form.

A coat lacking an undercoat is a fault, as is one that is too soft, or too long and silky. A wire coat, which usually doesn't lie flat, is also a fault, as it doesn't protect against cold and dampness.

Colour: All colours are permitted. Border of the eyelids and nose black or dark; when the colour of the coat is lighter, i.e. blue or beige, the nose is in relation blue or beige.

Commentary: According to the standard, all colors found in the domestic dog are permitted, both full as well as diluted. They can be arbitrarily combined or marked with white; examples are fawn (from light sandy through red), shaded fawn, beige, shaded beige, white, black (usually with white markings), slate, brindle (from very dark to almost diluted, the brindle may also appear in tan points), frequently domino, spotted bi- and tricolored (the spots are black, fawn, shaded fawn, beige, blue), often ticked or roan. The shade and intensity of the coat color varies and changes with the seasons as well as during the lifetime of the Polish Greyhound. Some dogs "grey" very early – their color becomes lighter. In dogs with diluted color (fawn, beige, blue and their shades), a lightening of the pigment at the edge of the lips, the nose and around the eyes may appear. Such dogs may also have lighter (amber) iris color, but the eye color should never be silver, blue, or lemony yellow, and both eyes with both eye settings should be of the same color.

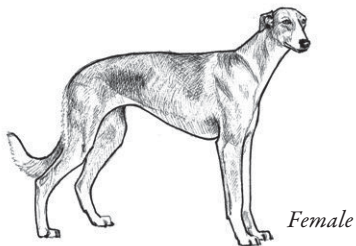
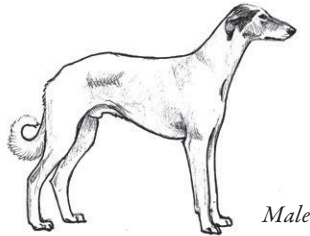
Size

The ideal size:

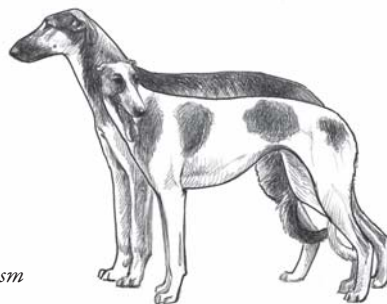
for the female is of 68 - 75 cm at the withers,

for the male is of 70 - 80 cm at the withers.

Subjects bigger than the ideal size are permitted, with the condition that the typical morphology is maintained. A slightly smaller size than that given in the standard is, however, not an eliminating fault if, apart from that, the hound does not show any other faults.

Sexual dimorphism

Commentary

The Polish Greyhound is a large dog and creates an imposing picture mainly due to its size. Despite the fact that the maximum height at the shoulder specified for bitches (75 cm) is greater than the minimum height for dogs (70 cm), the dogs are usually bigger and more powerful than the bitches. The large height range

allowed by the standard (68 to 80 cm) permits much tolerance in this area when judging show dogs. When evaluating height, one must not forget the overall harmony, balance of the body and limbs, and nobility, which are paramount in this sighthound.

A natural tendency to exceed the height limits can be observed in all breeds and is treated as an element of evolution. However, very overgrown individuals are undesirable.

It is not a good thing when sizes drop below the standard and the hounds become slighter, which happens more often in bitches than in dogs. We should beware of such trends; to maintain type, it seems better to accept dogs near the maximum of the height limit, providing that they maintain a harmonious built and good movement.

One should take care that dogs exceeding the upper height limit maintain the traits characteristic for the breed and gender (this applies especially to bitches, which should have a "bitchy", more refined appearance than the males). A dog exceeding the upper height limit must not be leggy, short, poorly angulated, or excessively heavy and loose-skinned (of a molossoid appearance).

Faults

Any departure from the foregoing points should be considered a fault and the seriousness with which the fault should be regarded should be in exact proportion to its degree and its effect upon the health and welfare of the dog.

General appearance

- Severe departure from the required relation between height at withers and length of the body.
- Fragile bone structure, weakness.
- Weak musculature or heaviness.

Head

- Frontal part too convex.
- Frontal furrow too defined.
- Stop too pronounced.
- Nose fine, pointed.
- Nasal bridge too convex.
- Flews excessively developed.
- Weak jaws. Overshot- or undershot mouth; important absence of teeth (with the exception of PM 1).
- Protruding eyes.
- Ears flat touching sides of the head.

Neck

- Short, fine; exaggerated high head carriage or exaggerated low head carriage.

Body

- Grzbiet wysklepiony już od kręgow piersiowych.
- Lędźwie zbyt silnie wysklepione.
- Klatka piersiowa płaska, płytka, mostek krótki, rękójść mostka cofnięta tak, że patrząc z boku nie widać jej spoza krawędzi barku.

Forequarters

- Back arching already from the thoracic vertebrae onwards.
- Lumbar region too convex.
- Ribcage flat, not enough let down. Sternum short, manubrium of the sternum receding so much that, when looking in profile, it is not visible behind the edge of the shoulder.

Tail

- Completely curved over the back or carried sideways.

Forequarters

- Straight in shoulder.
- Out or in at the elbows.
- Feet turning out, deformed pads.

Hindquarters

- Angulation too weak.
- Cow-hocked or barrel-shaped.
- Splayed feet.

Skin

- Thick, loose, not elastic enough.

Coat

- Nose and rims of the eyelids of a pinky colour or speckled, as well as lightening of the colour of the nose and rims of eyelids in the coat colours other than blue and beige.

Eliminating faults

- Unfounded aggressiveness, exaggerated timidity, somnolence.
- Small eyes, lid aperture triangular.

Any dog clearly showing physical or behavioural abnormalities shall be disqualified.

N.B

Male animals should have two apparently normal testicles fully descended into the scrotum.

Commentary

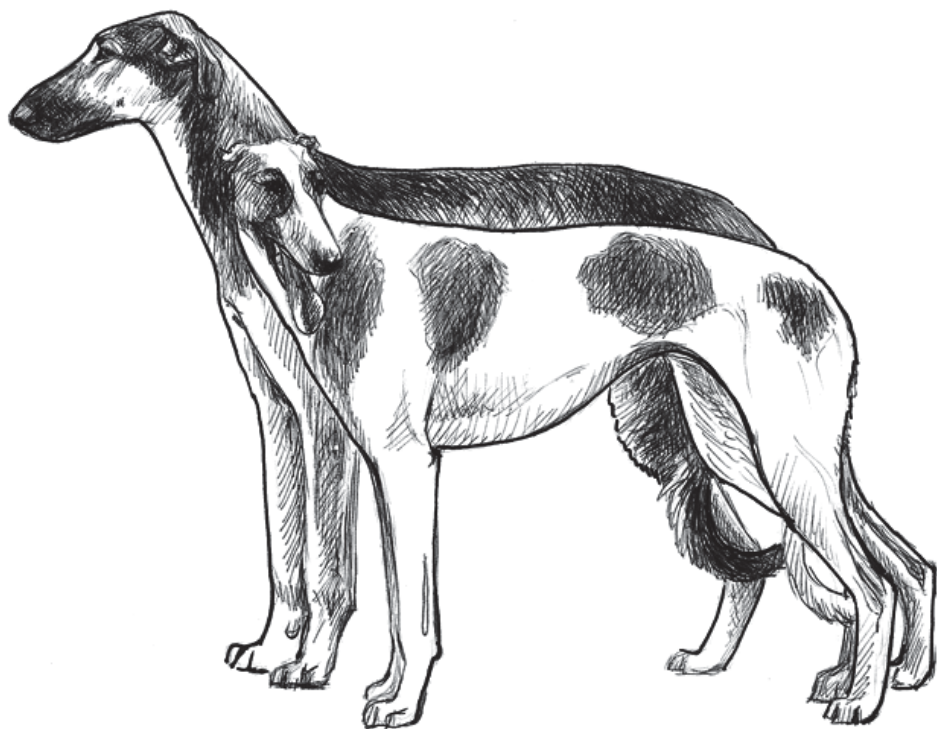
A dog with overall appearance that significantly differs from the standard is not a typical representative of the breed. Faults of type are the most serious.

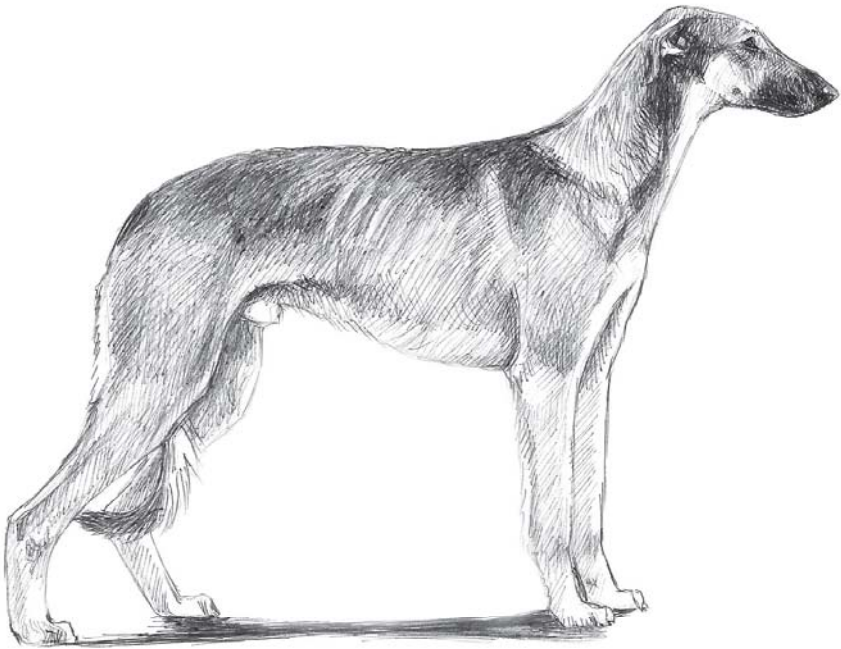
Anatomic faults should be judged in proportion to their degree, up to and including disqualification.

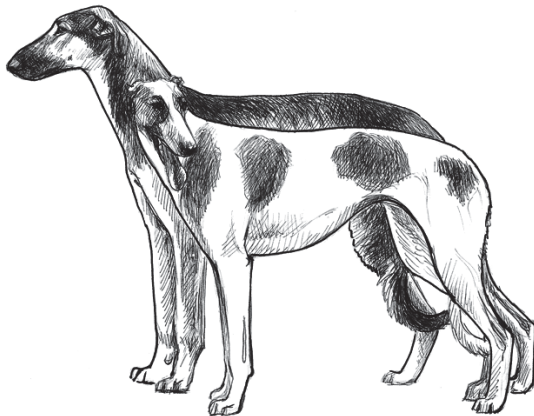

**Związek Kynologiczny w Polsce
Zarząd Główny
Członek Międzynarodowej
Federacji Kynologicznej (FCI)**

00-024 Warszawa, Al. Jerozolimskie 30 lok 11
www.zkwp.pl, zg@zkwp.pl

**The Polish Kennel Club
Member of Cynological Canine Federation (FCI)**

00-024 Warsaw, 30, lok. 11 Jerozolimskie Str.
www.zkwp.pl, zg@zkwp.pl